Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 804 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1886 (Ն. Տ.) 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1886 23 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ՀԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան
غلطه‌ده نورادونكیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سی

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» » Վեցամսեայ	» »	100
» » Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Զատ երկիրներ, տարեկան	Փրանք	56
» » վեցամսեայ	»	28

Չտպուած յօդուածոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է · Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր ·

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Ha
Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1886

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՍԵՊՏ. 14էն ց 17 ՍԵՊՏ.)

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՍՈԲՐԱՆԻԷԻ Թռնովոյի Նիստերը. Սոբրանիէն բացուեցաւ սեպտ. 13ին. Մէկ ժամ առաջ, Սոֆիայի բնակիչներէն շատեր, Քաղաքապետին թելադրմամբ, դրօշներ էին ունեցեր յառկացեալ տեղերուն ամեն անկիւնները. Ժողովարանն, սպիտակ և ոսկեգոյն նկարուած, պարզ և չքեղ է. Մէկ ծայրն է ամպիոնն, որոյ վրայ է իշխանական աթոռը. Վերեւ կախուած է Աղեքսանդր Իշխանին պատկերն իւր հասակին մեծութեամբ, կապոյտ վարագոյրով մը սքօղուած. Յառաջագոյն կային նաեւ պատկերք Աղեքսանդր Բ. և Աղեքսանդր Գ. Կայսերաց, բայց վերցուած են. Ամպիոնին ստորոտն են Նախարարաց աթոռք, և 280 Երեսփոխանաց համար նստարանք կան սրահին երկու կողմերը. Սոֆիայի դիւանագիտական մարմնոյն անդամք, բացառութեամբ ռուս ներկայացուցչին, ներկայ էին. Նախարարք Նիքոլայեֆ և Ռատոսլաւոֆ, Սոֆիայի հրամանատար Բոբոֆ հազարապետն, և հարիւրաւոր սպայք հաւաքուած էին Նախասենեկին մէջ. Լռութիւն կը պահուէր.

Կէս օրէն մէկ ժամ առաջ նիստը բացուեցաւ. Դիւանի անդամոց ընտրութենէն յառաջ, երեսփոխան Տր. Վուլչեֆ կանգնելով, ըսաւ. «Մեր առաջին մտածմունք բացակայ Իշխանին վրայ թո՛ղ լինին». Բովանդակ Սոբրանիէն ոտք ելաւ, աղաղակելով, «Կեցցէ՛ Իշխանն». Տր. Վուլչեֆ առաջարկեց և ընդունել տուաւ ժողովոյն որ երիցագոյն անդամը վարէ Նախագահի պաշտօնն. Ասոր վրայ, Պոմնիաքոֆ անուն Վրանացի ծերունի գիւղացի մը Նախագահական աթոռը բազմեցաւ. Պոմնիաքոֆ, կուսակից Պ. Զանքոֆի, շուարեալ մնաց, և չկրցաւ մինչեւ իսկ Թուրքօրէն կրկնել այն բառեր, զորս իւր ականջն ի վար կը փսփսար Տր. Վուլչեֆ, այնպէս որ այս վերջինս պարտաւորեցաւ ինք վարել Նախնական վիճաբանութիւններն. Երեսփոխանաց ցանկը կարդացուելով, ներկայ գտնուեցան 221ն, ընդ որս Պ. Զանքոֆ.

Միջօրէէն կէս ժամ յառաջ, Խնամակալք Պ. Ստամպուլոֆ, Պ. Քարավէլոֆ և գնդապետ Մութքուրոֆ, և Նախարարք ժողովասրահը մտան. Խնամակալք նստան հանդէպ իշխանական գահուն. Նախարարք կայնեցան ամպիոնէն վար, մինչ սպայք, ի գլուխ ունենալով Բոբոֆ հազարապետը, ձախակողմը կայնած էին. Կատարեալ լռութեան մէջ, Պ. Ստամպուլոֆ, յանուն Խնամակալութեան, կարդաց Բացման Ճառն, որում ժողովն ունկնդրեց յոտնկայս. Այն հատուած, ուր կը խօսուէր Պուլկարիոյ անկախութեան և ազատութեան վրայ, և յոյս կը յայտնուէր թէ Պուլկարիա ներկայ տագնապէն դուրս պիտի կրնայ ելնել առանց իւր իրաւանց նուազման, ծափահարութեանց փոթորիկով մ'ընդունուեցաւ. Ճառին ընթերցումէն յետոյ, Խնամակալք և սպայք մեկնեցան ժողովարանէն, բայց Նախարարք կեցան. Հինգ վայրկեան դադար մը տրուեցաւ, որոյ միջոցին 16 մահմետական երեսփոխանք ներս մտան, և ծայրագոյն աջակողմը նստան. Պ. Զանքոֆ, իւր կուսակիցներով պաշարուած, նստած էր ծայրագոյն ձախակողմը. Բրոֆ. Ժիվքոֆ, Իշխանին կուսակից, Նախագահ (Ատենապետ) ընտրեցաւ 171 քուէով, և Պ. Դուչէֆ, փաստաբան ի Փիլիպէ, փոխ-Նախագահ. Պ. Ժիվքոֆ շնորհակալ եղաւ իւր ընտրութեան համար, և խոստացաւ անկողմնակալ լինել վիճաբանութեանց ուղղութեան մասին.

(Թայմզ, 15 սեպտ.)

ՔԱՈՒԼՊԱՐՍ ԶՕՐԱՎԱՐԻՆ ՊԱՇՏՕՆԸ. Քաուլպարս զօրավարն, երբեմն պատերազմական նախարար Պուլկարիոյ, Սոֆիայի ռուսական գործակալ անուանեցաւ, և անմիջապէս իւր պաշտօնատեղին գնաց. Անշուշտ պաշտօն ունի Խնամակալութեան յայտնել թէ ի՛նչպիսի յաւակնութիւններ Ռուսիա այս օրերս կրցած է ընդունել տալ իւր երկուց դաշնակցաց, Աւստրիոյ և Գերմանիոյ. Ինչ որ լինին այդ յաւակնութիւնք, չենք կարծեր որ անոնք միտին բացարձակապէս Պուլկարիոյ միացման ռուսական այլ ստացուածոց հետ. Ինչպէս կը գրէ Պ. Կատկով, Ռուսիա ծանր սխալ մը կը գործէ տիրելով Պալքանաց սլաւական փոքր երկիրներուն, երբ բաւական ընդարձակ սահմանագծով մը չէ հպած անոնց. Պետերսպուրկի դահլճին քաղաքականութիւնն Աւստրիոյ և Անգլիոյ դահլիճներուն քաղաքականութեան չափ նպաստաւոր է պալքանեան Թերակղզւոյ հիւսիսակողմն անկախ փոքր պետութեանց կազմութեան. Բայց, Աւստրիոյ և Անգլիոյ պէս, Ռուսիա կ'աշխատի զիւր գերիշխանութիւն հաստատել Հարաւային Սլաւաց այս համախմբութեան մէջ, և այսպէս իրեն համար կարգ մը յառաջապահ կայարաններ կազմել այն ուղւոյ վրայ, ընդ որ մտադիր է անցնիլ վաղ կամ անագան.

Այս քաղաքականութիւն, որ փոքր ազգութեանց անկախութիւնը չի յարգեր բայց եթէ զանոնք աւելի ապահովապէս կուլ տալու համար, է ճշգրիւ պատճառն որ Պալքանեան Դաշնակցութիւն մը անհնար կ'ընէ, ինչպէս տեսակցութեան մը մէջ կ'արտայայտէր Պ. Ստամպուլոֆ. Ո՛չ Սերպիա, ո՛չ Ռումանիա, ո՛չ Չեռնակորա, ո՛չ ալ Պուլկարիա ազատ չեն, անկախ մնալով համդերձ, միաբանելու և ինքնօրէն քաղաքականութեան մը հետեւելու. Ճակատագրային դժբախտութեամբ մը, Աւստրիա և Ռուսիա զանոնք դէպ իրենց կը քաշեն, և եթէ Անգլիա երբեք ուզէր ազատագրել զանոնք, ուշ կամ կանուխ կռուի պիտի բռնուէր սլաւական երկուց կայսրութեանց հետ, և պարտաւորուէր դիմելու ո՛չ թէ իւր դիւանագիտաց, այլ իւր զօրաց աջակցութեան.

(Թան, 17 սեպտ.)

ԴՈՒՔՍ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՕԼՏԸՆՊՈՒՐԿԻ, Ռուսիոյ ընտրելին յիշխանութիւն Պուլկարիոյ, եղբօրորդին է Օլտընպուրկի Մեծ-Դքսին, որ իշխանութիւն կը վարէ գերմանական փոքր երկրի մը վրայ. Ծնած է 1844 յունիս 2ին. (որով 42 տարու է, մինչ Աղեքսանդր Իշխան 30 տարու չի կար.) Իւր հայր էր Դուքս Կոստանդին, զօրավար ռուս բանակին մէջ, վախճանեալ 1881ին. Աղեքսանդր Դուքսն ևս զօրավար է Ռուսիոյ կայսերական անձնապահ (Խասսա) զօրաց, և միանգամայն Թիկնապահ է Ցարին. 1868 յունուարին ամուսնացաւ ընդ Եւգինէ Իշխանուհւոյն Լայխդընպէրկի, Ռուսիոյ Նիքոլա Կայսեր Թոռ, ծնեալ 1845 ապրիլին. Երկու եղբայրներ ունի, որք նմանապէս բարձր պաշտօններ կը վարեն ռուս բանակին մէջ. Իւր քոյր, Աղեքսանդրա Դքսուհին, կինն է Ցարին հօրեղբօր, Նիքոլա Մեծ-Դքսին. Աղեքսանդր Դուքսը կը ներկայացնէ իւր գերդաստանին երրորդ սերունդը ծնեալ ի Ռուսիա, և հակառակ իւր գերմանական անուան և ծագման, է կատարեալ Ռուս մը. Անձնապէս մին է ամենէն անձնուէր կուսակիցներէն արդի Ցարին, և իւր միակ որդի, Իշխան Պետրոս Ֆրետրիխ Կէօրկ. ծնեալ 1868 նոյմ.ին, հարիւրապետ տեղական կայսերական անձնապահ զօրաց, կրթուած է իւր հօր ռուսասէր զգացմանց համեմատ. Աղեքսանդր Դուքսը Ռուսիոյ ամենէն հարուստ Իշխաններէն մին է, թէ՛ կալուածոց ընդարձակութեամբ և թէ՛ արծաթղթոց քանակութեամբ, և իւր կին, իբրեւ Թոռ Նիքոլա Կայսեր, նմանապէս մեծ հարստութեան տէր է. Աղեքսանդր Գ. Կայսրն անձնապէս կը փափաքի եղեր Պուլկարիոյ գահուն վրայ տեսնել Աղեքսանդր Դուքսն, որ թէեւ չուզեր թողուլ իւր այժմեան հաճելի կենցաղավարութիւն Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ, բայց Ցարին կամքը կատարելու անձնուիրութեամբ, պիտի ընդունի եղեր իրեն առաջարկուած Թագը.

Պերլինի Դաշնագրին 3րդ յօդուածն, որ կը տնօրինէ Պուլկարիոյ Իշխանին ընտրութիւնը, կ'ըսէ. «Պուլկարիոյ Իշխանն ազատապէս պիտի ընտրուի Պուլկարիոյ ժողովրդէն, և պիտի հաստատուի Բ. Դրնէն, հաւանութեամբ Մեծ Տէրութեանց. Եւրոպական Մեծ Տէրութեանց տիրող գերդաստաններէն ո՛չ մէկուն անդամը պիտի ընտրուի Պուլկարիոյ Իշխան. Եթէ իշխանական գահը թափուր մնայ, նոր Իշխանին ընտրութիւնը պիտի կատարի նոյն պայմաններով և նոյն ձեւերով.»

(Տէյլի Նիւզ, 11 սեպտ.)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

(Թայմզին Սոֆիայի Թղթակցէն, 14 սեպտ.)

«Ի Պուլկարիա, կառավարական ակմբոց մէջ, մեծ սրտաբեկութիւն կայ. Ամեն նուաստացուցիչ զիջումներն որք եղան Ռուսիոյ՝ օգուտ չեն ունեցած. Ցարն անողոք է. բացարձակ հպատակութիւն կը պահանջէ Պուլկարիոյ կողմէ. Դժուարութիւնը կը լուծուէր եթէ միայն ռուս գործակալը բացորոշապէս ըսէր թէ ի՛նչ են Ռուսիոյ պայմանք և պահանջմունք. Ռուս գործակալը պուլկար նախարարաց հետ իւր տեսակցութեանց մէջ ցարդ զգուշացաւ յայտնելէ թէ ի՛նչ պայմաններով Ռուսիա կը բարեհաճի հաշտուիլ Պուլկարիոյ հետ. Կ'երեւի թէ երեք կայսրութեանց մէջ բանակցութիւնք տեղի կ'ունենան պուլկարական խնդրոյն վրայ, որոցմէ նպաստաւոր արդիւնք կ'ակնկալուի. Իրողութիւն մ'է սակայն թէ Խնամակալութիւնը ցարդ չկրցաւ գտնել Ռուսիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու միջոցը.

«Ըստ իմ տեղեկութեանցս, ռուս հիւպատոսին և Խնամակալաց միջեւ տեղի ունեցած բանակցութեանց մէջ, քննուած խնդիրներն եղած են՝ Խնամակալութեան ճանաչումը Ռուսիոյ կողմէ, և ռուս սպայից ընդունելութիւնը պուլկար բանակին մէջ. Առաջին կէտին վրայ ռուս դահլիճն յոյժ զգուշաւոր լեզու մը կը բանէ, և երկրորդ կէտին վրայ իրեն կը վերապահէ հաստատել պուլկար բանակին սպայից անուանումներն, իբրեւ առաջին և գլխաւոր պայման համաձայնութեան.

«Իբրեւ երկրորդ պայման Խնամակալութեան հետ հաշտարար յարաբերութիւններ հաստատելու, Ռուսիա կը պահանջէ որ զսպուին յուզման ամեն ձգտումնք ի նպաստ Աղեքսանդր Իշխանի վերադարձին. Երէկ Սոբրանիէին մէջ արձակուած աղաղակը «Կեցցէ՛ Իշխանն»՝ սրտմտութիւն պատճառեր է ռուսական ակմբոց մէջ. Նաեւ Քիւստէնտիլի գաւառին մէջ քանի մը ձերբակալութիւնք եղած էին, որք վշտացուցած են Ռուսիան, իբրեւ Աղեքսանդր Իշխանին համակրող Վարչութեան մը արարք. Բայց Ռուսիա մասնաւորապէս կը պահանջէ որ նոր Իշխանը նշանակել կոչուած Մեծ Սոբրանիէին անդամոց ընտրութիւնն Աղեքսանդր Իշխանի անուամբ տեղի չունենայ. Խնամակալութիւնն յայտարարած է ռուս հիւպատոսին թէ պուլկար կառավարութիւնը բնաւ տրամադիր չէ հակառուս ընթացք մը բռնելու. Բայց այս պահուս Խնամակալութիւնը դեռ եւս պարտաւոր է ի հաշիւ առնուլ հանրային զգացումը. զի Իշխանին մեկնելէն ի վեր ա՛յնչափ կարճ ժամանակ անցած է, որ անհնար է խափանել ի նպաստ Ն. Բարձրութեան ժողովրդային համակրանաց ցոյցերը.

«Սոբրանիէի այս աւուր նիստը վերստին ապացոյց մ'ընծայեց թէ Խնամակալութիւնն՝ ո՛րչափ ևս փափաքի գոհ ընել Ռուսիան՝ չի կրնար անմիջապէս ջնջել Աղեքսանդր Իշխանին յիշատակը ժողովրդեան և իւր ներկայացուցչաց սիրտերէն. Այսօր երկու մասնախումբք պիտի ընտրուէին, մին Խնամակալութեան Ճառին պատասխանը պատրաստելու և միւսն առ Ցարն հաւատարմութեան ուղերձ մը խմբագրելու պաշտօնով. Առաջինը, 10 անդամէ բաղկացեալ, ընտրեցաւ. Անդամոց մէջ է Պ. Զաքարիա Ստոյանովիչ, ջերմ կուսակից Իշխանին. Բայց միւս մասնախմբին ընտրութիւնը չկրցաւ տեղի ունենալ. զի Նախագահն իմացած էր թէ այդ ընտրութեան առթիւ ժողովականք հակառուս ցոյց մ'ընել պատրաստուած էին.»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ. Մեր երեկի թուով հրատարակեալ հեռագրերէն տեսան ընթերցողք թէ անգլ. կառավարութիւնն հերքած է Եգէական ծովուն մէջ կամ Դարտանելի բերանը կղզիներ գրաւելու խորհուրդը. Կ. Պոլսէ Ռէօյթէր այս մասին հետեւեալ հեռագիրը ղրկած էր սեպտ. 14ին.

«Անգլիական հանքածխոյ կայանի մը հաստատումը Թասոս կղզւոյն մէջ, Եգէական ծով, և այլ մանր իրողութիւնք զրոյց յառաջ բերած են թէ անգլ. կառավարութիւնը, նկատելով թէ կղզւոյն մէկ մեծ մասը Խտիվին կը վերաբերի, մտադիր է ստանձնել Թասոս կղզւոյն վարչութիւնն, որ ինչ ինչ ինքնօրէն առանձնաշնորհումներ կը վայելէ. Բայց ո՛չ անգլ. դեսպանատունն, ո՛չ ալ Լոնտոնի դեսպան Ռիւստէմ փաշա տեղեկութիւն ունին այս մասին. — Սայիտ փաշա հեռագրեց առ Ռիւստէմ փաշա, իմանալու Լորտ Իտտըսլէյէ թէ ստո՞յգ է Կ. Պոլիս հեռագրուած լուրը թէ անգլ. ծովային նախարարութիւնը շատ մը վաճառական նաւեր մարտանաւ վերածել հրամայած է, և եթէ ստոյգ է, ի՛նչ է պատճառն որ այսպիսի միջոցի մը կը դիմէ Անգլիա.»

ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ սեպտ. 15ին Բարիզ հասաւ Զուիցերիայէն.

— ՊԵԼՃԻՔԱՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, թէեւ կաթոլիկ, կը մերժէ Պապին յաւակնութիւնն, որ, ինչպէս յայտնի է, Հաւատաքննութեան Ատենին առաջարկութեամբ, յայտարարած էր թէ կաթոլիկ դատաւորներ չեն կրնար ամուսնալուծութիւն վճռել. Պելճիոյ օրէնքը խղճի մտօք չգործադրող դատաւորք պիտի հարկադրուին հրաժարելու.

—Պ. ԿԼԱՏՍԹՈՆ շատ լաւ ժամանակ կ'անցունէ Պաւիերայի մէջ, մանաւանդ թէ իւր բնաւորութեան յարմար ընկեր մը գտած է հոն, զՏր. Տէօլլինկէր, ժամանակակից Եւրոպիոյ մեծագոյն աստուածաբաններէն մին, Պետն «Հին Կաթոլիկ» Եկեղեցւոյ, որ չի ճանչեր Պապին ո՛չ անսխալականութիւնն, ո՛չ ալ բացարձակ հեղինակութիւնն ի մասին եկեղեցական վարդապետութեանց. «Հին Կաթոլիկ» Եկեղեցին այս օրերս գործունէութեան նշաններ կը ցուցնէ. Վիէննայի Քաղաքապետարանական պաշտօնատան մէջ «Հին Կաթոլիկներն» Ընդհանուր ժողով մ'ըրին, և որոշեցին Աւստրիոյ մէջ իրենց դաւանութեան յատուկ Եպիսկոպոսութիւն մը հաստատել. Քէնդըպըրիի Արքեպիսկոպոսը կը քաջալերէ զայս շարժում, ըստ որում Հին Կաթոլիկներն այսօր աւելի մօտ են անկլիքան եկեղեցւոյն, քան Վատիկանի.

—ՆԻՒԲՈՐԱ ԻՇԽԱՆԻՆ յատուկ փափաքանաց համաձայն, Պապը Ֆրանչեսկեան Մելլինովիչ գերապայծառը կարգեց Արքեպիսկոպոս Անդիվարիի, որոյ իրաւասութեան ներքեւ դրուած են Չեռնակորայի կաթոլիկ հպատակները.

—ՍԸՐ ՉԱՐԼԶ ՏԻԼՔ վերադարձաւ Լոնտոն, և կ'ըսուի թէ մեծ լրագրոյ մը տնօրէնութիւնը պիտի ստանձնէ.

—ՍԸՐ ԷՏ. ԹՈՐՆԹԸՆԻ յաջորդն ո՞վ պիտի լինի. Գիտենք թէ Կ. Պոլսոյ անգլ. դեսպանն 2-3 շաբաթէն վերջնապէս պիտի մեկնի Թուրքիայէն. Պահ մը ծանուցուեցաւ թէ նմա պիտի յաջորդէ Երեւելին Սըր Ուիլեըմ Հուայտ. Այս բան որոշուած կ'երեւէր. զի, որպէս կը ծանուցանէ Հավաս, Կ. Պոլսոյ անգլ. դեսպանատան բոլոր գրութիւնք, ուղղեալք առ Սըր Էտ. Թորնթըն, Ն. Վսեմութեան բացակայութեան միջոցին կը ղրկուէին թէ՛ ի Լոնտոն, արտաքին գործոց պաշտօնատունն, և թէ՛ ի Պուքրէշ, առ Սըր Ու. Հուայտ. Անգլ. կառավարութիւնն հերքեց այն զրոյց թէ օսմ. կառավարութիւնը չընդունիր զՍըր Ու. Հուայտ. Հավաս կ'իմանայ թէ այդպիսի ընդդիմութիւն մը արդարեւ տեղի ունեցեր է, և մինչեւ իսկ Պ. Նէլիտոֆ և Պ. Ռատովից (գերմանական դեսպանն), անգլ. զօրեղ մրցակից մը չունենալու համար, քաջալերեր են Բ. Դրան ընդդիմութիւնը. Թուրքիոյ կողմէ մերժուած լինի թէ ոչ, յայտնի չէ թէ Սըր Ու. Հուայտ պիտի կրնա՞յ գալ Կ. Պոլիս, ուր Անգլիոյ դեսպանութիւնն ըստ ոմանց իւր «իրաւունքը» կը համարուէր. Ըստ վերջին լրոյ, խօսք կայ թէ Սըր Հ. Տրըմմընտ Ուոլֆ պիտի յաջորդէ Սըր Էտ. Թորնթընի.

—ԻՌԼԱՆՏԱՅԻ այլ եւ այլ կողմերը կռիւները կը շարունակեն Բողոքականաց և Կաթոլիկաց մէջ, ազգային զգացմանց ընդհարման պատճառաւ, և Կաթոլիկաց և ոստիկանութեան մէջ, Հողային Օրինաց զօրութեամբ կատարուած ձերբակալութեանց պատճառաւ. Իռլանտացիք հողատիրաց պահանջումները չգոհացնելու պատճառաւ ձերբակալուած իրենց հայրենակիցները քանի մը ժամ կը փորձեն ազատել իշխանութեան ձեռքէն, ոստիկաններ և բանտեր զարնելով, և այս բան բնականաբար քիչ խռովութիւն ու արտասովորութիւն չի պատճառեր.

—ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆ շնորհակալեօք պատասխանեց իւր անուան տարեդարձին առթիւ պուլկար Երեսփոխաններուն ղրկած բարեմաղթութեան հեռագրոյն.

—Պ. ՉԷՄՊԸՐԼԷՅՆ, Անգլիոյ Արմատականաց Պետն, Եւրոպիոյ այլ և այլ երկիրները պտըտելու համար, երկարժամանակեայ ուղեւորութեան մը ձեռնարկեց. Որովհետեւ խօսք կայ թէ Ֆէնիանք՝ Իռլանտական Ինքնօրէնութեան ծրագրոյն հակառակելուն համար՝ կ'ուզեն սպաննել զՊ. Չէմպըրլէյն, իւր եւրոպական ուղեւորութեան մէջ անգլ. ոստիկան մը պիտի ընկերանայ Պ. Չէմպըրլէյնի.

—)(39)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ
ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԸ.

ՉՈՐՍ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ՈՎԿԻԱՆՈՍԻ ՏԱԿ

«Պարո՛ն Արոնաքս, հարցուց, գիտէ՞ք ո՛րչափ է ովկէանի խորութիւնը.

—Գո՛նէ այնչափ գիտեմ, որչափ ծանուցած են մեզ խորաչափով կատարուած զննութիւնք.

—Կրնա՞ք յիշել, ո՞րպէս զի ստուգեմ ի հարկին.

—Աւասիկ մի քանին, զորս կրնամ յիշել, պատասխանեցի. Եթէ չեմ սխալիր, ութ հազար երկու հարիւր մեթր միջին խորութիւն գտան հիւսիսային Ատլանտեանի մէջ, և երկու հազար հինգ հարիւր մեթր Միջերկրականի մէջ. Ամենէն նշանաւոր չափումներն եղան հարաւային Ատլանտեանի մէջ, երսուն-հինգերորդ աստիճանին մօտ, և տուին տասն-երկու հազար մեթր, տասն-չորս հազար իննսուն-մէկ մեթր և տասն-հինգ հազար հարիւր քառսուն-ինն մեթր. Վերջապէս, կը հաշուեն որ եթէ ծովուն յատակն հարթուած լինէր, միջին խորութիւնն եօթն հազարամեթրի չափ կը լինէր.

—Լաւ, պարոն դասատու, պատասխանեց Նըմօ նաւապետ, մեք աւելի լաւագոյնը պիտի ցուցնենք ձեզ, կը յուսամ. Գալով Խաղաղականի այս մասին խորութեան, իմացնեմ ձեզ թէ չորս հազար մեթր է միայն.»

Զայս ըսելէ յետոյ Նըմօ նաւապետն իջման կափարիչին քով գնաց և սանդուղն ի վար աներեւոյթ եղաւ. Ես ալ ետեւէն իջայ և մեծ դահլիճը գնացի. Պտուտակն իսկոյն շարժիլ սկսաւ և լոքը քսան մղոնի արագութիւն ծանոյց.

Անցեալ օրերուն ու շաբաթներուն մէջ Նըմօ նաւապետն յոյժ քիչ այց տուաւ ինձ. Հազիւ ուրեմն կը տեսնէի զինքն. Իւր երկրորդը կանոնաւորապէս կը նշանակէր ուղեւորութեան քարտիսին վրայ, այնպէս որ ես ալ կրնայի ճշգրիւ գտնել Նօթիլիւսի ուղին.

Քոնսէյլ և Լանտ երկար ժամեր կ'անցունէին ինձ հետ. Քոնսէյլ մեր ընդծովեայ շրջագայութեան հրաշալիքները պատմեր էր իւր բարեկամին, և Քանատացին կը ցաւէր մեզ հետ չգալուն վրայ. Բայց կը յուսայի որ առիթը վերստին պիտի ներկայանար ովկէանեան անտառներն այցելու.

Գրեթէ ամեն օր, քանի մը ժամ, դահլճին պատուհանները կը բացուէին, և մեր աչերը չէին յոգնիր ընդծովեայ աշխարհին գաղտնեաց թափանցելէ.

Նօթիլիւսի ընդհանուր ուղղութիւնն հարաւային արեւելք էր, և հարիւրէն հարիւր յիսուն մեթր խորութեան մէջ կը կենար. Օր մը, սակայն, չեմ գիտեր ի՛նչ քմահաճոյքով, իւր շեղանկիւն մակարդակներուն միջոցաւ շարունակ դէպի վար երթալով երկու հազար մեթր խորութիւն ունեցող խաւերն հասաւ. Ջերմաչափը 4,25 հարիւրաստիճանեան ջերմութիւն կը ցուցնէր, որ այն խորութեան մէջ ամեն լայնութեան աստիճաններու համար նոյն լինել կը թուի.

Նոյեմբեր 26ին, առաւօտեան ժամն երեքին, Նօթիլիւս Խեցգետնի արեւադարձն անցաւ երկայնութեան 173 աստիճանին տակ. 27ին Սանտուիչ կղզեաց առջեւէն անցաւ, ուր մեծանունն Քուք մեռաւ 1779 փետր. 14ին. Մեք յայնժամ չորս հազար ութ հարիւր վաթսուն փարսախ ճանբայ առած էինք մեր չուելէն ի վեր. Առաւօտուն, երբոր դարատափին ելայ, երկու մղոն հեռի Հաւայի կղզին տեսայ, որ համանուն արշիպեղագոսը կազմող եօթն կղզեաց ամենէն մեծն է. Յստակապէս կ'որոշէի նորա մշակեալ մասը, ծովեզերին եզին զուգահեռաբար երկնցած լեռնագօտիներն, ինչպէս նաեւ հրաբուխներն, որոց վրայ կը նայի Մունա-Րէա լեռը, ծովուն երեսէն հինգ հազար մեթր բարձր. Այդ ծովերուն ուրիշ բերքերէն զատ, Նօթիլիւսի ուռկանները բերին բշտաձեւ դեղցիկ պալիպներ, որք Ովկէանի այն մասին յատուկ են.

Նօթիլիւս շարունակեց իւր ընթացքը դէպի հարաւային արեւելք. Դեկտ. 1ին կտրեց անցաւ հասարակածն երկայնութեան 142 աստիճանին տակ, և նոյն ամսոյ 4ին, արագ նաւարկութենէ մ'զկնի, որոյ միջոցին որ և է դէպք չպատահեցաւ, Մարքիզեան կղզեաց առջեւ հասանք. Տեսայ երեք մղոն հեռի, հարաւային լայնութեան 8° 57' եւ արեւմտեան երկայնութեան 139° 32' աստիճաններուն տակ Մարթէն տը Նուքա-Հիվայի սարաւանդը տեսայ, որ Ֆրանսայի սեփականութիւնն եղող այդ արշիպեղագոսին գլխաւոր կղզին է. Սակայն նորա անտառախիտ բարձունքը միայն կրցի տեսնել հորիզոնին վրայ, վասն զի Նըմօ նաւապետը չէր սիրեր ցամաքներուն մօտենալ. Անդ՝ Նօթիլիւսի ուռկանները պատուական ձուկեր բերին. երկնագոյն լողարաններով եւ ոսկեգոյն պոչով քորիփէններ, որոց միսն աննման է աշխարհի մէջ. անթեփ բայց յոյժ համեղ հոլոգիւթոսներ, ոսկրոտ կզակով ոստորինիներ, դեղնորակ թազարներ որք բոնիկներէն վար չեն մնար համեղութեան մասին, ամենն ալ նաւուն մառանին մէջ շարուելու արժանի ձուկեր.

Մարքիզեան կղզեաց առջեւէն հեռանալէ յետոյ, դեկտ. 4էն 11, Նօթիլիւս երկու հազար մղոնի չափ տեղ պտտեցաւ. Այս նաւարկութիւն նշանաւոր եղաւ կալմարաց մեծախուռն վտառի մը հանդիպելով, որք հետաքրքրաշարժ կակղամորթեր են՝ սպէի շատ մօտ. Ֆրանսացի ձկնորսք «էնքոռնէ» կը կոչեն այդ ձուկ, որ գլխոտանեաց դասուն և դիբրանքեանց ընտանիքին կը վերաբերի, ինչպէս սպէն և նաւախեցին. Այս կենդանիք մասնաւորապէս ուսումնասիրութեան նիւթ եղան հին ժամանակի բնապատումներուն, և շատ փոխաբերութիւններ կ'ընծայէին հելլէն ճարտարախօսաց, միանգամայն պատուական կերակուր հարուստ քաղաքացւոց սեղանին, եթէ պարտինք հաւատ ընծայել Աթենէ անուն յոյն բժշկին, որ Գալիանոսէն առաջ կ'ապրէր.

Դեկտ. 9էն 10ին գիշերն էր որ Նօթիլիւս հանդիպեցաւ այդ կակղամորթոց բանակին, որք մասնաւորապէս գիշերները կը պտտին. Միլիոններով կը համրուէին. Բարեխառն գօտիներէն ջերմագոյն գօտիները կը գաղթէին հարինգներուն և սարդիններուն ետեւէն. Դահլճին բիւրեղեայ հաստ ապակիներուն ետեւէն կը տեսնէինք, որ յետս ընդդէմ կը լողային հիանալի արագութեամբ, և իրենց տեղաշարժ խողովակին շնորհիւ, ձուկերն ու փափկամորթերն հալածելով, մանրերն ուտելով, խոշորներէն ուտուելով, և աննկարագրելի ժխորիւ տատանելով այն տասն ոտները զորս բնութիւնը տնկած է նոցա գլխուն վրայ. Նօթիլիւս, իւր արագութեան հակառակ, քանի մը ժամ այն կենդանեաց հոյլերուն մէջ նաւարկեց, և իւր ցանցերն անթիւներ բռնեցին անոնցմէ, որոց մէջ ճանչեցի այն ինն տեսակները, զորս Օրպինեի դասակարգած է Խաղաղական ովկիանոսի համար.

Կը տեսնուի ահա թէ այս ուղեւորութեան մէջ ծովն անդադար իւր ամենէն հրաշալի տեսարանները կը շռայլէր անսահման զանազանութեամբ. Իւր վարդերն ու հանդերձանքը կը փոխէր մեր աչաց պարարման համար, և մեք կոչուած էինք ոչ միայն Արարչին գործերը դիտելու լոյծ տարրին մէջ, այլ և ովկէանի ամենէն ահաւոր գաղտնիքը թափանցելու.

Դեկտ. 11ին օրը մեծ դահլճին մէջ ընթերցման զբաղած էի. Նէտ Լանտ և Քոնսէյլ լուսաւոր ջուրերը կը դիտէին կիսաբաց պատուհանէն. Նօթիլիւս անշարժ էր. Իւր ջրամբարք լցուած լինելով, հազար մեթր խորութեան մէջ կը կենար, ովկէանի քիչ բնակուած մասին մէջ, յորում խոշոր ձուկեր միայն կ'երեւին մերթ ընդ մերթ.

Ժան Մասէի մէկ պատուական գիրքը՝ Ստամոքսի ծառաները՝ կը կարդայի նոյն միջոցին, և նորա հանճարեղ դասերը կը ճաշակէի ախորժանօք. յանկարծ Քոնսէյլ ընդմիջեց ընթերցումս.

«Պարոնը կը հաճի՞ գալ վայրկեան մը, ըսաւ ինձ անսովոր ձայնիւ.

—Ի՞նչ կայ, Քոնսէյլ.

—Պարոնը թող նայի անգամ մը.»

Ելայ գնացի, և ապակիներին առջեւ արմկայեց՝ ծովուն մէջ նայեցայ.

Ելեկտրական լուսով տեսայ յաղթամարմին սեւորակ կոյտ մը, ջուրին մէջ անշարժ կեցած առ կախ. Դիտեցի ուշադրութեամբ, որպէս զի հասկնամ թէ ի՛նչ տեսակ կիտացի մ'էր այդ անհեթեթ կենդանի. Բայց յանկարծ խորհրդակցութիւն մ'անցաւ միտքէս.

—Նաւ մ'է, գոչեցի.

—Այո՛, պատասխանեց Քանատացին, կայմակոտոր նաւ մ'է ծովասոյզ եղած.

Խզեալ սարանները դեռ կախուած էին իրենց օղակներէն. Իրանը դեռ լաւ վիճակի մէջ կ'երեւէր, հետեւաբար առ առաւելն քանի մը ժամէ ի վեր ընկղմած էր. Կայմերու երեք բեկորք, նաւուն տախտակամածէն երկու ոտնաչափ վեր ջուրին մէջ կեցած, կը ցուցնէին թէ վտանգեալ նաւն իւր կայմերը զոհելու հարկադրուած էր.

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՍԻ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԵՐԵԿՈՒԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՑ ԱՌՆՈՒԱԾ

ՍՈԲՐԱՆԻԷՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

ՍՈՖԻԱ, 16 սեպտ.

Ետ երկար վիճաբանութեան, Ժողովն ընդունեց հետեւեալ պատասխանը Խնամակալութեան ճառին.

«Ներկայացուցիչք Ազգին, հայրենեաց այս տագնապալից ժամանակներուն մէջ յարտասովոր նիստ գումարուած, պարտականութիւն կը համարին յայտարարել թէ ամօթապարտ և եպերելի գործ մ'էր օգոստոս 21 ի պետական հարուածը, գործ քանի մը չարամիտ անձանց, որ յուզեց և զայրացուց պուլկար ժողովուրդն, և հարկադրեց զնա բանակին հետ ոտք ելնել պաշտպանելու Պուլկարիոյ Թագին պատիւն և անկախութիւնը, վերահաստատելու օրինական կարգն, և միանգամայն կառավարութենէն պահանջելու այս եղեռնական դաւադրութեան հեղինակաց յօրինակ այլոց պատժումը։

«Պուլկար ժողովուրդը բառ չի գտներ արտայայտելու զիւր սքանչացումն անօրինակ անձնազոհութեան և հայրենասիրութեան համար Աղեքսանդր Իշխանին, որ ապահովելու համար մեր պետութեան անկախութիւնն, ազատութիւնն և իրաւունքներն, ինչպէս նաեւ բարւոք յարաբերութեանց վերահաստատումը Ռուսիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ, ազնուաբար հրաժարած է գահէն։

«Ժողովրդեան ներկայացուցիչք հաստատ յոյս ունին թէ, այս անհուն զոհողութեան վրայ, այդ (պուլկարօ-ռուս) յարաբերութիւնք լիովին պիտի վերահաստատին։

«Նորապէս համոզուած ենք թէ բոլոր պուլկար քաղաքացիք, հայրենեաց սպառնացող մեծ վտանգն զգալով, պիտի համախմբին կառավարութեան շուրջ, և պիտի ընծայեն նմա հարկաւոր աջակցութիւնն ի պահպանութիւն բարեկարգութեան և ներքին ապահովութեան, որպէս զի մեր պետութիւն անվնաս ելնէ այս տագնապի մէջէն։

«Ազգ. Երեսփոխանութիւնն երախտագիտութիւն կը յայտնէ Խնամակալներուն և կառավարութեան այն միջոցներուն համար որք ձեռք առնուած են վասն պահպանութեան բարեկարգութեան և հանդարտութեան, ինչպէս նաեւ վասն անյապաղ գումարման Ազգ. Ժողովոյն, որ ըստ սահմանադրութեան պիտի ընտրէ Իշխան մը։

«Ժողովն ուշադրութեամբ պիտի քննէ և քուէարկէ կառավարութեան առաջարկած ծրագրերն, որոց վրայ հաճութեամբ կը յայտարարենք թէ կատարեալ վստահութիւն ունինք, և որ կը յուսանք թէ պիտի գիտնայ իւր իմաստութեամբ, հեռատեսութեամբ և հաստատամտութեամբ ապահովել հայրենեաց շահերն ու պաշտպանութիւնը։

«Կեցցէ՛ Պուլկարիա։»

ՄԵԾ ՍՈԲՐԱՆԻԷՆ

Սոֆիա, 7 սեպտ.

Վաղը կը հրատարակուի հրամանագիրն, որով ընտրողները կը հրաւիրուին ընտրել Ազգային Մեծ Ժողովն, որ պարտի ընտրել Նոր Իշխանն։ Ընտրութիւնք հաւանօրէն տասն և հինգ օրէն տեղի պիտի ունենան, եւ Մեծ Սոպրանիէն ի Դրնովա պիտի գումարի ընտրութիւններէն մի քանի օր յետոյ։

Փոքր Սոպրանիէին աշխատութիւնք այսօր կը վերջանան։

ՍՈՖԻԱ, 17 սեպ.

Ազգային Ժողովն ընդունեց Իշխանին անշարժ կալուածոց վերագնման օրէնքն(*), և արտօնութիւն տուաւ կառավարութեան 15 միլիոն փրանքի փոխառութիւն մ'ընել, ինչպէս և ներկայ տարւոյ ելմտացոյցն ի գործ դնել 1887 ին ևս։

Ուրիշ օրէնք մը կը փոխէ ընտրական արդի օրէնքն, որուն համեմատ արձանագրեալ ընտրողաց մէկ երրորդն հարկաւոր են առաջին քուէարկութեան։ Ցայսուհետեւ երկրորդ քուէարկութիւնը պիտի ջնջուի, և ընտրութիւնը պիտի լրանայ բացարձակ մեծամասնութեամբ միայն։ Ընտրական այս եղանակն ի գործ պիտի դրուի Ազգ. մեծ ժողովին առաջիկայ ընտրութեանց համար։ Այս աւուր նստին մէջ, երեսփոխանաց խումբ մ'առաջարկեց 15 0/0 զեղչել պաշտօնատարաց թոշակը։ Ժողովը մերժեց զայս առաջարկ, սակայն եր՛կար վիճաբանութենէ մը յետոյ, երբ նախարարք հարկադրեցան յայտարարել թէ պիտի հրաժարին, եթէ ընդունուի զեղչման առաջարկը։

Նստաշրջանին փակումը տեղի պիտի ունենայ վաղը։ Այժմ կը մնայ միայն վիճաբանել այն առաջարկին վրայ որ կ'արտօնէ պատերազմական նախարարը փոփոխել զինուորական ատենին կազմութիւնն որ չկրնար գումարիլ բարձրագոյն սպայից բացակայութեան պատճառաւ։ Ցայսուհետեւ նախարարն ազատ պիտի լինի ընտրել սպաներ, առանց աստիճանի խտրութեան։

Վաղուեւ տարեդարձ լինելով Փիլիպէի յեղափոխութեան, հաւանական է որ Ժողովն այս առթիւ ոեւէ ցոյց մ'ընէ։ Փիլիպպէէն կը ծանուցուի թէ տարեդարձը պիտի տօնուի ամենայն շքով, սակայն ի Սոֆիա բան մը պատրաստուած չէ այս մասին։

ՍՈՖԻԱ, 17 սեպտ.

Ռուսական հիւպատոս Պ. Նէքլիւտոֆ, ընդունելով Ազգային Ժողովին Դիւանն, որ առ Ցարն ուղղեալ հեռագիրը կը բերէր, հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ.

«Ռուսիոյ կայսերական կառավարութիւնն ամենէն աւելի գերադաս համարելով բարեկարգութիւնն և հանդարտութիւնն ի Պուլկարիա, մինչեւ իսկ չանցուներ որ մտածուի Իշխանին վերադարձին վրայ, որոյ մեկնումը Ռուսիոյ համար Պուլկարիոյ բարօրութեան երաշխաւորութիւններէն մին է։ Ուրիշ երաշխաւորութիւն մը կը տեսնէ յանձին ձեր, որ ձեր իմաստութեամբ և չափաւորութեամբ, կրնաք մեծ վտանգներու առաջքն առնուլ։ Ցուցէք, տեարք, թէ իրաց արդի վիճակը (արդի Խնամակալութիւնը) սակաւին օրինական նուիրագործում առած չէ յաչս կայսերական կառավարութեան։ Պուլկար կառավարութիւնն այդ օրինաւորութիւնը կրնայ ստանալ միայն իւր արդի վարիչներուն, Ազգային ժողովոյ անդամոց և ընտրելի Ազգային մեծ ժողովին խոհեմութեամբ և անկողմնակալութեամբ։»

Ցաւարտ բանից, հիւպատոսն ըսաւ թէ Ռուսիա վեր կը կենայ պուլկարական կուսակցութիւններէն, անոնցմէ ո՛չ մին պաշտպանելով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային Երեսփ. Ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ օր ի Մայր Եկեղեցի։

Թէեւ Քաղաքական Ժողովը կը փափագէր որ այս նիստ անցեալ ուրբաթ օր տեղի ունենալով վերջանար Ելմտացոյցի խնդիրն և զայս հաղորդած էր Ազգ. Ժողովոյ Մայր Դիւանին, սակայն Մայր Դիւանն յարմարագոյն սեպած է յառաջիկայ ուրբաթ աւուր թողուլ նիստը։

Իզմիրի Ս. Առաջնորդը Վեհ. Սուլթանի Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ շնորհաւորական հեռագիր մ'ուղղեր է ի կայս. պալատն, որոյ պատասխաներ է կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա։

Աւասիկ այդ երկու հեռագրոց պատճէնները.

Մապէյնի Հիւմայունի Ճէլիլէի Ռիյասէթինէ.

Մէմալիքը Տէվլէթը Ալիյյէլէրինին թէրագգըսը վէ թէպաայի սատըգայի Շահանէլէրինին թէգզիրը սաատէթը հալի էմինտէ մէջնունը ալէմ օլան թէշաայւրը սիյասիյէի ճէլիլէ վէ մասատէլէթը միւսէլլէմի Շէհնշահիլէրի սայէսինդէ քէսպը շան ու շէրէֆ իթմիշ օլան թախթը ալիպախթը Օսմանիի սէրիմէտ իւլ խիլաֆէթէ ճիւլուսը մէյմէնէթ մէնուսը Հիւմայունլարընը թէպրիքէ ճիւլուսը խաքիփաի մէրհամէթ իւթիրայէ Շէհրիեարիլէրինէ արզ վէ ինհա պույուրուլմասը միւսթէրհամ սէր, էֆէնտիմ։

Իզմիր, 19 աղօսթոս 1302

Իզմիր Էրմէնի մէրխասասը
ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ

* *

Իզմիր Էրմէնի Մէրխասասընա.

Եէվմը ճիւլուսը մէյմէնէթ մէնուսը հազրէթը Բադիշահինին թէպրիքինի միւթէզամմին վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէլէրի ալլէյլէրի լէտ էլ արզ մանզուր վէ թէհնիյէթը մարուզէ մուճիպը մահզուզիյէթը ճիհան դէյմիթէ հինամը Թաճտարի օլդուղու պէր մանթուգը էմր վէ ֆէրմանը Հիւմայունը միւլիւքեանէ թէշքիր վէ թէշէքքիւրի խաթիրնիշան գըլընըր։

Ան Ըլտըզ, 21 աղօսթոս 1302

Սէրքեաթիպը հազրէթը Շէհրիեարի
ՍԻՒՐԷՅԱ

Կը յիշուի թէ Նախորդ Կրօն. Ժողովը տեղեկանալով որ Ռուբինեան Արժ. Ամբրոսիոս վարդապետը մասնաւոր վարժարան մը հաստատած է ի Բերա, պաշտօնագիր մ'ուղղած էր նմա, հրաւիրելով որ հրաժարի այդ ձեռնարկէն, ըստ որում կարելի է որ Ազգ. կրօնական իշխանութիւնը գաւառի մը մէջ հովուական պաշտօն մը յանձնէ նմա եւ հետեւաբար բացուած վարժարանը չի կրնար տեւական և ապահով վիճակ մ'ունենալ։

Արդ, կը լսենք թէ արդի Կրօն. Ժողովն եւս տեղեկանալով որ Ամբրոսիոս վարդապետ կը շարունակէ իւր մասնաւոր վարժարանը, պաշտօնագիր մ'ուղղելով նմա կրկներ է իւր Նախորդին որոշումը։

Պօյաճը գիւղի ազգային երկսեռ վարժարանին ի նպաստ տրուած կիրակի գիշերուան թատերական ներկայացումն յաջող արդիւնք մ'ունեցաւ։ Եմիրկէնի պարտէզի փոքրիկ թատրոնը գրաւուած էր Պօյաճը գիւղի, Եմիրկէնի, Եէնի գիւղի հայ, Թուրք և Յոյն ծանօթ ընտանիքներով։ Ներկայացումն յաջող եղաւ։ Հասոյթը 75 ոսկի կը հաշուի։ Միացեալ Ընկերութիւնք եւս բաժին մը պիտի ունենան այս գումարի մէջէն։

Շնորհակալութեան արժանի է յանձնաժողովն որ շատ դժուարութեանց յաղթելով լեցուց աղքատիկ դպրոցին սոյն տարւոյ ծախուց բացը։

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

26րդ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

(1886 Մայիս 29)

ՊԱՐՏՔ

	Դհկ.
Ջահագործ ծախք	329 —
Նուագածուաց	1341 —
Տպագրական ծախք	834 —
Կերակուր	4625·50
Պիւֆէ	1578 —
Հովանոցի	2574·20
Կառք, սիգ., քանավաչօ և	1211·10
Նուէր զանազանից	2735 —
Հիւանդ. Պատ. Հոգաբ. յանձնուած դրամ	13154 —
Քանավաչօ, ափթուակ և	2828 —
Քէրէստեներ	645·20
Պահանջք զանազաններէ	540 —
	33050 —

ՊԱՀԱՆՋՔ

Կերակուր տոմսակներէ (455 հատ)	9080 —
Ջահագործներէ նուէր	768 —
Պարտէզի մուտք	11572·30
Պիւֆէ և ճաշարան պարտիզի	6788·30
Բանկալ, պնակ և գանձանակ	5060·20
	33050 —

Ի դիմաց Կարգադիր Մասնախմբի

Ատենապետ	Գանձապետ
Դ. Յ. ԹՆԿՐԵԱՆ	Կ. ԲԱՊՈՒՃԵԱՆ
Ատենադպիր	Ատենադպիր
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ	Հ. ՔԱՋԱՋԵԱՆ

Մեզ կը հաղորդեն հետեւեալը.

Օգոստոսի սկզբներում ռուսական ընկերութիւններից միոյն շոգենաւի մէջ, Վոլկա գետի վրայ, հրդեհ ծագելով, մօտ երկու հարիւր ճանապարհորդք զոհ գնացին ջրի ալիքների մէջ, երբ սոքա խրնեք զիրենք ջուրը նետելով, ուզած էին ազատուիլ յանկարծահաս վտանգէն։

Այժմ ռուսական Նովոյե Վրեմիա լրագրում տպուած լինելով ջրի մէջ մինչ օգոստոսի 11ը գտած դիակների ցանկը, ցաւօք սրտի զոհերի մէջ աչքի են ընկնում և մեր խեղճեր հայ պանդուխտներից շատերը։

Պանդխտաց ցանկ

1. Ավրէդ Ազատ
2. Աբրահամ Լազարեան 18 տարեկան
3. Եգոր (Գէորգ) Սարգսեան 55 տարեկան
4. Յովսէփ Սարգսեան 29 տարեկան
5. Միքայէլ Լազարեան 15 տարեկան
6. Իսահակ Սերոբ 59 տարեկան
7. Լազարեան 40 տարեկան
8. Յովհաննէս Յովհաննէսեան 35 տարեկ.
9. Յակոբ Սարգսեան 45 տարեկան
10. Պօղոս Միքայէլեան 28 տարեկան
12. Տանկահայատակ Նազար Սարգսեան 52 տարեկան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԷՏԻՄՊՈՒՐԿԻ ԴՈՒՔՍՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Երէկ, միջօրէէն մէկ ժամ յետոյ, Թնդանօթի քսան և մէկ հարուածներու արձակմամբ կ'ողջունուէր Բարձր. Էտիմպուրկի Դուքսին և Ճորճ Իշխանին գալուստն ի Կ. Պոլիս, և նոյնժամայն Սարայ-Պուրնուի առջեւէն Վօսփոր կը մտնէին կայս. [illegible] զբօսանաւը և անգլ. [illegible] շոգենաւն ուր կը գտնուէին Մեծամեծ ուղեւորք։

Շաբաթ օրը, վերջին պահուն, [illegible] առաքումն յետաձգուելով, կայս. [illegible] զբօսանաւը Դարդանել գրկուեցաւ, տանելով Վեհ. Սուլթանի Թիկնապահ Ահմէտ փաշան, ծովային սպայ Հազգը պէյն, անգլ. դեսպանատան առաջին թարգմանն Սըր Ալֆ. Սանտիսըն և զինուորական կցորդ Թրոթըր հազարապետը։ [illegible] կիրակի առաւօտ կանուխ Դարդանել հասաւ և միջօրէին նեղուցը կը մտնէր նաև [illegible] ուր կը գտնուէին Դուքսն ու Իշխանը։ Դարդանելի կառավարիչն ու նեղուցներու հրամանատարը՝ Թահսին և Րիֆաթ փաշայք շոգենաւ գնացին բարի գալուստ մաղթելու նոյին Բարձրութեան, մինչոյն ժամանակ Ահմէտ փաշա և իւր ուղեկիցք եւս թողլով [illegible], Դուքսին շոգենաւը կ'ելնէին։

Օսմ. և անգլ. շոգենաւք կիրակի իրիկուն մեկնելով Դարդանելէն, երէկ միջօրէէն քիչ մ'առաջ Այ-Ստեֆանոսի առջեւ հասան ուր իրենց գնացքը քիչ մը յամրացուցին որոշեալ ժամէն առաջ Վօսփոր չմտնելու համար։

* *

Ժամը ճիշդ եօթն էր, երբ երկու շոգենաւք խարսխ նետեցին Տօլմա-Պաղչէի բացերը։ Այդ պահուն մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէր թէ՛ ծովու և թէ՛ ցամաքի վրայ և կանխաւ ամեն պատրաստութիւնք տեսնուած էին արժանավայել կերպիւ ընդունելու համար բարձրաստիճան հիւրերն։ Թէրսանէի կողմէ երեք շոգեմակոյկներ եւ պալատական վեցլուգաթի փառաւոր նաւակներ հետզհետէ գնացին շրջապատել երկու շոգենաւներն. հետաքրքրաց խուռն բազմութիւն մը լցուած էր Թօփխանէի և Տօլմա-Պաղչէի ծովեզերերն. ծովուն վրայ եւս հարիւրաւոր նաւակներ ու մակոյկներ կը ծածկէին ցամաքէն մինչեւ շոգենաւ գտնուած անջրպետը։

Կայսերազուն Իշխան Բարձր. Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտի, Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշա, արարողապետ Մինիր փաշա, Խարիճիյէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ և այլ բարձրաստիճան անձինք, որք Տօլմա-Պաղչէի պալատան մէջ կ'սպասէին, անգլ. դեսպան Սըր Էտ. Թօրնթընի ընկերակցութեամբ, [illegible] և [illegible] շոգենաւակներով դէպ ի [illegible] գնացին։ Այս միջոցին կայս. [illegible] և [illegible] շոգենաւք դրօշակներով զարդարուած էին և օսմ. նաւաստիք կայմերուն վրայ կեցած կ'ողջունէին Բարձր. հիւրերն։ Ռուսական պահակ [illegible] շոգենաւն եւս դրօշներով զարդարուած էր Տօլմա-Պաղչէի պալատան բացերն և Պ. Նէլիտոֆ, որ անդ կ'սպասէր, [illegible]-ի ժամանումը նշմարելով, յատուկ շոգեմակոյկով գնաց դիմաւորել զՆ. Բարձրութիւն։ (Յայտնի է թէ Էտիմպուրկի Դուքսը Ռուսիոյ Կայսեր քեռայրն է)։

Դուքսն ու Իշխանը մեծ պատուով ընդունեցին իրենց ընդ առաջ եկող բարձրաստիճան անձինքն որոց հետ մէկ ժամու չափ տեսակցեցան շոգենաւուն մէջ. այս պահուս անգլ. ծովային նուագածուաց խումբն անընդհատ կը նուագէր։

Ժամը 8 ին, Դուքսն ու Իշխանն, առաջնորդութեամբ Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտիի եւ Սայիտ փաշայի, [illegible] շոգենաւակը նստան. մինչ միւս ուղեկիցք, դեսպանք և պաշտօնատարք ուրիշ շոգեմակոյկներ ու պալատական նաւակներ կը նստէին, երբ ասոնք բացուեցան [illegible]-էն անգլ. նուագածուք օսմ. Համիտիյէ քայլերգը կը նուագէին։

* *

Տօլմա-Պաղչէի պալատան առջեւ ուր բարեւի կեցած էին [illegible] հեծելազօրաց գումարտակ մը եւ պալատական պաշտօնատարք, ամենքը բազմեցան հանդիսական կառքերու մէջ որք իրենց կ'սպասէին և փառաւոր թափոր մը կազմելով ուղեւորեցան դէպ ի կայս. պալատ։

Տօլմա-Պաղչէէն մինչեւ Ըլտըզ տանող ծառուղւոյն երկու կողմն հազարաւոր արանց եւ կանանց բազմութիւն լցուած էր. Պէշիկթաշի պահականոցին առջեւ, ուստից անցաւ իշխանական թափորը, վաշտ մը զօրք բարեւի կեցած էին. նոյնպէս եւ Ըլտըզի պալատան առջեւ, ուր հետաքրքրաց բազմութիւնն աւելի հոծ էր։

Պալատական ամենէն ճոխ կառքերն ու ընտիր երիվարք յատկացուած էին արքայական ուղեւորաց փոխադրութեան։ Քանի մը հեծեալ թիկնապահաց խումբէն, որք կ'առաջնորդէին թափորին, նախ եւ առաջ կուգար քառաձի փառաւոր բաց կառք մը, որուն ճակատը բազմած էին Էտիմպուրկի Դուքսն եւ Վեհ. Սուլթանի որդի Բարձր. Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտի. Դուքսին հանդէպ նստած էր Վսեմ. Սայիտ փաշա եւ նորա քով Մինիր փաշա. թէ՛ Դուքսն եւ թէ՛ իւր ուղեկիցք ճոխ համազգեստներ հագած էին. այս առաջին կառքը կը շրջապատէին հեծելազօրաց գումարտակ մը։ Երկրորդ կառքին մէջ, նոյնպէս բաց եւ քառաձի, բազմած էր Կալլէսի Ճորճ Իշխանն, աւընթեր ունենալով անգլ. դեսպանն Սըր Էտ. Թօրնթըն եւ իւր դէմ Իպրահիմ պէյն։ Այս կառքն եւս շրջապատեալ էր հեծելազօրաց գումարտակէ մը. ասոնց կը հետեւէին տասն չափ պալատական ուրիշ կառքեր, ուր բազմած էին Դուքսին եւ Իշխանին հետեւորդք, Բ. Դրան եւ կայս. պալատան պաշտօնատարք եւ անգլ. դեսպանատան ներկայացուցիչք։

Էտիմպուրկի Դուքսն, որքան որ կարելի եղաւ նշմարել երկվայրկենի մը մէջ, այդ հանդիսական գնացքի միջոցին, երեսուներեք երեսուն և հինգ տարեկան, բարեձեւ անձ մ'է. ծովային կեանքով այրող մը դէմքն ունի, արեւուն տապէն այրած և կարմրորակ. թուխ չէկ մազերով, փափուկն նայուածքով և քիչ մօրուօք։ Իսկ Ճորճ Իշխանն, հազիւ տասն և ութ կամ քսան տարեկան կ'երեւի. հանդարտ նայուածքով, աղուամազ և խարտեաշ երիտասարդ մ'է. կառքին մէջ կը խօսակցէր ծերունի դեսպանին հետ, որ զուարթութեամբ կը պատասխանէր երիտասարդ Իշխանին հարցմանց։

* *

Ըլտըզի պալատան մէջ, Դուքսն և Իշխանն արժանավայել մեծարանօք ընդունուեցան Վսեմ. Ղազի Օսման փաշայի և կայս. Թիկնապահաց կողմէ և յետ պաշտօնական արարողութեանց, իրենց բնակութեան յատկացեալ Շալէ Քէօշկը գնացին հանգիստ առնելու։ Այս Քէօշկը՝ Ըլտըզի պարտէզին մէջ գտնուած գեղեցկագոյն շէնքերէ մին է, որ Աւստրիոյ գահաժառանգ Ռուտոլֆ Իշխանին և Ստեֆանի իշխանուհւոյն բնակավայրն եղաւ 1884ին. այս անգամ ի նորոյ զարդարուած և յոյժ մեծածախ կերպիւ կահաւորուած է Անգլիոյ արքայական գերդաստանի անդամոց ընդունելութեան առթիւ։

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշա քիչ յետոյ անդ երթալով, բարի գալուստ մաղթեց Դուքսին և Իշխանին և անոնց ի Կ. Պոլիս այցելութեան առթիւ Վեհ. Սուլթանին զգացած բարձր գոհունակութիւնն արտայայտեց։ Ցետոյ յաջորդաբար այցելութեան գնացին օսմ. բոլոր նախարարք, ընդ որս և Լոնտոնի օսմ. նախորդ դեսպան Միւզիւրուս փաշա և պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին Խան։

Այս այցելութիւնք տեւեցին մինչեւ ժամը 11, յետ որոյ Դուքսն և Իշխանն, առանց համազգեստի, պալատական երկու կառքեր նստելով, Ահմէտ փաշայի և Սըր Ա. Սանտիսընի ընկերակցութեամբ Բերա գնացին շրջելու։

* *

Այս գիշեր կայս. պալատան մէջ փառաւոր հացկերոյթ մը պիտի տրուի ի պատիւ Ն. Բարձրութեան։ Սեղանին հրաւիրեալ են, բաց ի օսմ. նախարարներէ եւ պետական բարձրաստիճան անձերէ, Սըր Էտ. Թօրնթըն, իւր դեսպանատան պաշտօնատարներով եւ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ։

Հինգշաբթի գիշեր եւս դեսպանական հացկերոյթ մը պիտի տրուի անգլիական դեսպանատան մէջ ի պատիւ Թագուհւոյն Բարձր. որդւոյն ու թոռան եւ հետեւեալ գիշերը շքեղ պարահանդէս մը պիտի տրուի նոյն դեսպանատան մէջ։

Ըստ ամենայն հաւանականութեան, Էտիմպուրկի Դուքսն ու Ճորճ Իշխանն յառաջիկայ շաբաթ պիտի մեկնին մայրաքաղաքէս։

ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆՔ

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ չորրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Բ Դրան խորհրդականաց Սենեկի քարտուղարներէն Ճիվանեան Ներսէս էֆէնտիի որ Արեւելեան Ռումելիի սահմանադրութեան գծման յանձնաժողովոյն մէջ ֆրանսերէնի քարտուղարութեան պաշտօնը վարեց վերջերս։

Այտընի վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազ Թէվֆիք պէյ նոյն պաշտօնով Արշիպեղագոսի փոխադրեցաւ և նմա յաջորդեց Արշիպեղագոսի վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազ Աշնանեան Տիրան էֆէնտի։

Հալէպայի կառավարիչ Մուսթաֆա փաշա նոյն պաշտօնով Քէրպելա փոխադրեցաւ և նմա յաջորդեց Քէրպելայի կառավարիչ Ճէլալ փաշա։

«ՄՈՆԻԹԷՕՌ»Ի ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

Անգլօ-ֆրանսական Մօնիթէօռ-Օրիանթալ լրագիրը, բարձրագոյն հրամանաւ դադրեցաւ երէկուընէ սկսեալ։

Տպագրական Վերատեսչութեան պաշտօնագիրն, որ կը ծանուցանէ զայս, չյայտներ դադարման պատճառներն ու որոշեալ ժամանակամիջոցը։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Մաճիտ փաշա, որ անձնական տկարութեան պատճառաւ Եւրոպիոյ ջերմուկներն երթալու արտօնութիւն խնդրած էր, արձակուրդ ստացած լինելով կայս. կառավարութենէն, մեկներ է Սոֆիայէն։

Բ. Դուռը մերժած է Դեսպանախորհրդոյ մը գումարման վերաբերեալ առաջարկն, յայտնելով թէ Պուլկարիոյ Իշխանի ընտրութենէն յետոյ միայն կրնայ նկատողութեան առնուլ այդ խնդիր, և այն՝ երբ հարթուին նմանապէս Արեւ. Ռումէլիի կուսակալին անուանման վերաբերեալ դժուարութիւնք։

Աւասիկ Սոֆիայի Ազգ. Ժողովոյ քուէարկած ուղերձն՝ ուղղեալ առ Ցարն.

«Պուլկարիոյ ներկայացուցիչք ջերմ մաղթանքներ կ'ուղղեն առ Աստուած, որպէս զի երկար եւ բարեբաստիկ կեանք շնորհէ Ձեզ եւ կը մատուցանեն իրենց անկեղծ բարեմաղթութիւններն եւ անձնուիրական խորին զգացմանց հաւաստին։ Համոզուած են թէ տեղի ունեցած դէպքերէն յետոյ, Ռուսիոյ եւ Պուլկարիոյ յարաբերութեանց ձգտումը պիտի անհետանայ եւ Ցարն, ըստ առաջնոյն, իւր բարձր պաշտպանութեան ներքեւ պիտի առնու Պուլկար ժողովուրդն եւ այն ազգային գործը զոր յառաջ կը տանին, որպէս զի ի գլուխ ելնէ Պուլկարիաներու Միութիւնն եւ ապահովուի Պուլկարաց գոյութիւնն եւ անկախութիւնը»։

Այս Ուղերձ յատուկ պատգամաւորութեան մը ձեռամբ յանձնուած է Ռուսիոյ հիւպատոսարանին։

Ռումէլիական զօրագունդք Փիլիպէ վերադարձեր են, ի բաց առեալ անոնցմէ մին որ Սոֆիա մնացեր է։

Քամանոս կոմսը, մայրաքաղաքէս մեկնելէ առաջ, պատիւ ունեցեր է Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու, որ իւր իսկ ձեռօք Իմթիյազի պատուանշանը կախեր է նորա կուրծքէն։

Ներքին գործոց նախարարութեան հրամանաւ ֆրանսերէն Լը Մօնիթէօր լրագրի ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

Պետական Խորհրդոյ անդամ Ֆէրիտ պէյ արձակուրդով Հիճազ պիտի ուղեւորի իւր հանգուցեալ հօր՝ Ավլոնեալը Մուսթաֆա փաշայի գոյքերն բաժանելու համար։

Ոստիկանութիւնն երէկ 30ի չափ չարագործներ աքսորեց հեռաւոր վայրեր։

Ռուսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Փիլիբոֆ զօրավարը մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

Ոստիկանութեան նախարարի խորհրդական Պ. Պօնէն առջի օրը կառքէն իյնալով, ոտքը ճմլուեր է։

Այտընի համանուն լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Նօտէմիշի, Պէրկամայի մէջ եւ այլ կողմեր երկրաշարժի ցնցումք կզգացուին առանց որ եւ է վնաս պատճառելու։

Երէկ Օրթագիւղի Քիւչիւկ Այազմա կոչուած թաղին մէջ յոյն նպարավաճառ մը ինքզինքը խանութին առաստաղէն կախելով վերջ տուաւ կենացը։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂՂ. ԼԵԶՈՒԻ
Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԱՑ
Աշխատասիրեաց
Խ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Գաղղիերէնէ ի հայ թարգմանութեան համար պատրաստուած այս դասագիրքն, ըստ վկայութեան ձեռնհաս ուսուցչաց, կուգայ լնուլ հայ մանկտւոյն մի կարեւոր պէտքն ի մասին գաղղիերէն լեզուի ուսման։ Հայ ուսանողը պիտի զգայ այս դասագրքին վրայ՝ թէ յատկապէս իրեն համար պատրաստուած լաւագոյն առաջնորդն է ի կրթութիւն թարգմանութեան, որ անջան կերպիւ կ'ընտելացնէ զինքն օտար լեզուի մը նախնական դժուարին տարերց եւ մեծապէս կը դիւրացնէ թարգմանութեան վարժութիւնն։ Բոլոր հատուածք մանր խնամով ընտրուած, օգտակար և զբօսուցիկ, դիւրասոյգ մեթոտով կը համարեն ուսանողին մտաց մէջ աւելի քան չորս հազար բառերու մթերք մը, որով կարող կը լինի ուսանողն՝ բուն եւրոպացի ուսանողաց համար յօրինուած դասագրքերը թարգմանել գրեթէ առանց դժուարութեան։

Գինն է 3 դահեկան. Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Ցակոբեան խան, Թիւ 14, Պիպերճեան Գրատունն։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Սոֆիա, 19 սեպտ.

Ազգային Ժողովն իւր նիստերը դադրեցուց առանց միջադէպի։

Նոր Իշխանն ընտրելու պաշտօն ունեցող Ազգային մեծ ժողովին ընտրութիւնք պիտի կատարուին հոկտեմբեր 10ին։

Սոֆիա, 19 սեպտ.

Այսօր կատարուեցաւ Զինուորական վարժարանին դրօշակաց օրհնումը։ Գնդապետ Բոբոֆ այս առթիւ արտասանեց ատենախօսութիւն մը, յորում պարսաւեց օգոստոս 21ի գիշերը կատարուած գործը։

Ռուսական հիւպատոսն երէկ պուլկար կառավարութեան յանձնեց ծանուցագիր մը որ կը խնդրէ օգոստոս 21ի դաւադրաց դատին յետաձգումը։ Այս խնդրանաց օժ. տուաւ Գերմանիոյ դիւանագիտական գործակատարը։

Մատրիտ, 20 սեպտ.

Մատրիտի պահապան զօրքէն երեք հարիւր զինուոր ապստամբեցան երէկ, սակայն կարելի եղաւ ցրուել զայնս առանց ընդդիմութեան։

Զօրականք կը հալածեն փախստականները Մատրիտի շրջակայքը։

[illegible]

ԴԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Դալաթիա, 9 սեպտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ

Ամս. Լոնտոնայ վրայ (պայմանաւ)	110 5/8
» » » (վճռականի)	110 1/4
» Փարիզի » (պայմանաւ)	22 82 1/2
» » » (վճռականի)	22 90

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէր.) Գ. Կ.		15 15
Պոլսոյ գոցուելէն վերջը		15 15
Կէսօրի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 15
Բարձրագոյն գին	»	15 15
Նուազագոյն »	»	15 15
Կէս օրին	»	15 15

ԽԱԹԻԳՐԱՖԸ ՏԱՀՎԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	34 30
Այս առաւօտ	35 30
Կէս օր	35 55

Փոխառութիւն	1858) 1862)	A. Սէրի	21 20
»	1860) 1863) 1872)	B. » » »	14 15
»	1865) 1869) 1873)	C. » 0. »	15 15

ԻՒՆԻՖԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	83 10
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	83 30
Կէս օրին	83 30

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. Կ. Անգլ. Լ.	3 8
Քրէտի Ժէնէրալ	Գ. Կ. Օսմ. »	5 27

(*) 2,500,000 Փր. յատկացած է այս գնման։ 840 հազար Փր.ն Աղեքսանդր Իշխան կը պարտէր Պերլինի դրամատան մը։

Վանք ու Գոմեր	» »	4 35
Ս... Շահմէ և վակէօր	» »	3 12
Թրամուէյ	» »	280
Բուժէլի երկաթուղի	Ֆր.	35
Օղլըկասիօն ու Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիումի	»	63

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղ'ր. ...	100
20 ֆրանկնոց	» ...	88 5
Անգլիական ոսկի	» ...	110 25
Բռ. Իմբերիալ	» ...	90 30
[illegible]	» ...	51 20
Ռուսական թղթադրամ	» ...	9 26
» արծաթ	» ...	88 25
Ֆիօրին	» ...	8 32
Մէճ. արծ. (տարբ.)	» ...	108 5
Վ եցնոց	» ...	102 30
Հին գնոց	» ...	102 10
Մէճիտ ակէ	» ...	97 20
Թասաքիէ	» ...	15 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 20 Սեպտեմբեր, ժամ 6 վայր. 15 երկվ.

Անգլ. քօնսօլիտէ		100 13/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	քօնթօլէսյոն	13 13/16
» » »	գոցուած	13 3/4
» » » Ա.		24 1/2
» » » Բ.		14 1/4
» » » Գ.		13 3/4
Օթօման 1871		74 1/4
Փոխառութիւն 1877		87
Վանք Օթօման		9 7/8
Ռուսական փոխառ. 1873		98 3/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)		75 5/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		97 3/8
Տայրա Սանիէ		73 3/8
Դոմանիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)		95 1/4
Հունգարական պարտաւորութիւն 4 0/0		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Վիեննա, 20 Սեպտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 20
Օսմանեան երկաթուղի	46 50

Բարիզ, 20 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երկվ.

Ֆրանսական ռանթ 4 1/2 0/0	110 07 1/2
» » 3 0/0	82 57 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. քօնթօլէսյոն	13 82 1/2
» » գոցուած	13 87 1/2
» » Սէրի Բ.	14 25
» » Գ.	13 80
Օսմանեան երկաթուղի	34 —
» Իէժիի բաժնեթուղթ	— —
Վանք Օթօման	499 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	541 25
» Ֆօնսիէ	1395
Բաժնետոմս Լիոնի	1237 50
Սուէզի ջրանցք	2031 25
Ռուսական 5 0/0 1877ի	102
Իտալական ռանթ	100 67 1/2
Եգիպտական միացեալ	381 25
Սպանիական (արտաքին)	62 3/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	347 50
0/0 Հունգարական	— —
Չէք Լոնտոնի վրայ	25 31

ԱԶԳԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Պատիւ ունիմք ծանուցանել թէ կիրասունի «Ջանասիրաց» ազգօգուտ ընկերութիւնն, որ իւր տարեկան հասոյթին ¼ մասն իւր Հիմն. կանոնագրի մէկ մասնաւոր յօդուածովն Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց յատկացուցած է ինքնաբերաբար, իւր երկրորդ տարեշրջանի հաշւոյն (3) երեք օսմ. ոսկւոյ գումար մը գրկած է մեզ այս անգամ ձեռամբ Աւե-ևչ-ն լրագրոյ վարչութեան ատենապետ Մեծ. Սրվաճեան Կարապետ էֆ.ի։

Տնօրէն ժողովս պարտ կը համարի ներկայիւս իւր ջերմ շնորհակալիքը մատուցանել հրապարակաւ յիշեալ Պատ. ընկերութեան Մեծ. անդամոց որք իրենց ազգօգուտ նպատակն իրագործելով և իրենց տեղական պիտոյից աշխատելով հանդերձ այսպիսի գեղեցիկ գաղափար մ'ալ կը յղանան օժանդակելու համար Ընկերութեանս և այսու գովելի օրինակ մը կ'ընծայեն գաւառացի հայ երիտասարդութեան։

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեանց Տնօրէն Ժողովոյ

Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ

Կ. ԲԱՊՈՒՃՃԵԱՆ — Գ. Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ օգոստոս ամսոյ նուիրատուաց անուանքը։

Մեծապատիւ Տեարք.

Զաթմլ խանի կօշկակար արհեստաւորք իրենց բարի սովորութեան համաձայն, ինչպէս ամեն տարի, այս տարի ևս ղ'ն. արծ. 1,548. Հայ ոճի 510 ½, Վսեմ. Ունճեան եղբարց սենեկին մէջ կարգադրեալ խնդրոյ մ'առթիւ 452, Մեծ մաքսի բեռնակիր եղբարք 360, Ղալաթիոյ մաքսէն Սեբաստիոյ Պինկեօլ գիւղացի բեռնակիր Գարամանուկեան Ղեւոնդ և Գալայճեան Վարդան 140, Առաքել Գարամանթէոսեան 108, Յովհաննէս Հալըճեան 108՝ ձեռամբ Տ. Բարաղամեան էֆ.ի, Կալաթա-Սէրայի դրան Տիվրիկցի բեռնակիր եղբարք 100, Մեծ մաքսի ձողաբարձ բեռնակիր եղբարք 100, Ռոտոսթոցի Միլլի Րօպէր 95, Սեբաստիոյ Կովոն գիւղի բեռնակիր եղբարք 60, Սեբաստիոյ Խանձարուր գիւղի բեռնակիր եղբարք 54, Հիւսէին Կալիպ պէյ 50, Թոթէօս Բուլհեմանեան 50, Կարապետ Ա. Երամեան 40, Սեբաստիոյ Խանթարօզ գիւղի բեռնակիր եղբարք 30, Որբանոցիս այս տարուան ընթացաւարտ աշակերտներէն Պ. Յարութիւն Ղազիկեանի ի Նիկոմիդիա Ներկարարեան Պանդոկին մէջ հաստատած դանձանակի հասոյթ 37, Տիգրան Յարութիւնեանի սրճարանէ հացադինլունիս ամսոյ 20, Սեբաստիոյ Ուլաշ գիւղի բեռնակիր եղբարք 20, հանգուցեալ Գէորգ Փէշճալեանի հոգւոյն համար 20, Յակոբ Լուսապորեան 20, Գումար 3892½։

Վսեմ. Յովհաննէս պէյ Տատեան, ինչպէս ամեն տարի այս տարի ևս բարեհաճեցաւ նուիրել 40 քիլէ ցորեն և 3,800 հօխայ յարդ, Յակոբ Ն. Մաճեան՝ 1 այծ, Յարութիւն Տիլսիզեան՝ 1 ոչխար, Յարութիւն և Յակոբ Ալթըփարմաքեան՝ 1 ոչխար, Սարգիս մհ. Մինաս Գանձեան՝ 1 ոչխար, Եօրկիսար խանի սենեկապետ մհ. Սերովբէ աղա 1 ոչխար, Մեծ մաքսի ձողաբարձ բեռնակիր եղբարք՝ 5 ոչխար, 76 հօխայ բրինձ, 200 քիլօ չօր, Կալաթա սէրայի Տիվրիկի Խուրնա գիւղացի բեռնակիրք՝ 2 ոչխար, 58 հօխայ բրինձ, Սեբաստիոյ Կովոն գիւղի բեռնակիրք՝ 2 ոչխար, Սեբաստիոյ Խանթարօզ գիւղի բեռնակիրք՝ 1 ոչխար, Սեբաստիոյ Ուլաշ գիւղի բեռնակիրք՝ 1 ոչխար, Եէնի-գարուի Փապազման Թէվֆիգ էֆէնտի՝ 290 հօխայ խաղող, Յակոբ Ադամեան՝ 17 հօխ. խաղող, Ս. Գ. Պարտիզպանեան՝ 1084 հատ սխտոր թուղթ, Գում-գաբուցի ձկնորս Զօրուս մհ. Յարութիւն աղա՝ 1 կողով ձկնականք, Մայր Եկեղեցւոյ Պատ. Թաղ. Խորհուրդ՝ 21 հատ գպրցի գրասեղաններ։

Ի դիմաց Հոգաբարձ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր — Ատենապետ

Ց. ՖԷՆԷՐՃԵԱՆ — ՄԻՔ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԹԱԳԻՒՂ, 8 սեպտ. 1886

Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան վարժարանին մրցանակաբաշխութեան տարեկան հանդէսն երէկ կատարուեցաւ յՕրթագիւղ ամենայն վայելչութեամբ ու շքով։ Յոգնախուռն բազմութիւն մը գրաւած էր Թարգմանչաց վարժարանին ընդարձակ սրահն որուն վայելչազարդ տեսքը կը վկայէր թէ իգական սեռին նուրբ ճաշակը մասն ու բաժին մը ունեցած է յարդարման մէջ։

Սրահին հակառակ Տէրութեան Թուղրան, շրջապատեալ դափնեօք ու ծաղկօք եւ օսմ. դրօշակներով. սրահին միւս վերեւ խոշոր տառերով Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան վերտառութիւնը գրուած. որմերն, ուրեք ուրեք կանանչ ոստերով ու տոպայով ծագկական աշխատութեամբք զարդարուած. այս ամենքը լաւ ներդաշնակած էին կրթական հանդէսի մը բնութեան հետ։

Ընկերութիւնն զերծէ իւր ամբողջութեամբը ներկայ էր։

Ժամը 7½ հանդէսն սկսաւ առ Օգոստ. Սուլթան Համ. ա Կայսր նուիրեալ մաղթանոց երգով մը զոր աշակերտուհիք հընչեցուցին շուրջ ձայնիւ մը. յետ որոյ Տնօրէն ժողովոյ կողմէն պատրաստուած համառօտ տեղեկագիր մը կարդացուեցաւ որով Ընկերութիւնը կը յայտնէր վարժարանին և ուսմանց վերաբերմամբ ձեռնարկեալ բարւոքումներն, վարժուհիներ պատրաստելու սփոփողական պէտքն և շնորհակալ կլլար ժողովրդեան կողմէն գտած համակրութեան համար։

Վսեմ. Եուսուֆեան Տիգրան էֆ. յանուն Օրթագիւղի Թաղ. խորհրդոյ ատենապետ, ու ներհուն կերպով մը ցուցուց թէ կրթութիւնն է հիմն քաղաքակրթութեան, և թէ ազգային համերաշխութեան օրինաց համեմատ կրթութեան մեծ դործոյն ամենքնիս ալ սատարելու եմք։ Ընդհանուր ծափահարութեամբ ընդունեցին հանդիսականք Տիգրան էֆէնտիի խմաստալից խօսքերն։

Աշակերտուհիներէն վանցի օրիորդ մը ճառեց համոզիչ լեզուով մը. օրինակ կ'առնուր բնութենէն ուր ամէն բան շարժում է, և շարժումն ինքնին կը ներկայացունէ յառաջխաղութեան խակական պայմանը։

Այս փոքրիկ ճառէն վերջն սկսաւ մրցանակաբաշխութեան գործն որ մերթ ընդ մերթ, ինչպէս ամեն տեղ սովոր է, երգերով կ'ընդհատուէր. մտաւորական հաճոյք մը կարծես աւելի եւս կը թարմանայ ու կ'ոգեւորէ երբ երգն ալ ընկերակցի նմին։

Աշակերտուհեաց արտասանութեանց միջոցին Յովհաննէս էֆ. Սէթեան արտայայտ ներբող մը կարդաց որով իւր հիացումը կը յայտնէր Ընկերութեան վրայ։ Մեծ գոհունակութիւն պատճառեց հանդէս. կանաց սոյն քերթուած, մանաւանդ իւր ներդաշնակ լեզուաւն ու յուզեալ շեշտերով, որք այնքան ծանօթ են բանասիրաց՝ բանաստեղծին այլայլ հրատարակեալ իններով։

Այսպէս, աշակերտաց կողմէն թէ' երգեր և թէ' արտասանութիւններ ըլլալէն վերջը Գեր. Միքեան Հայրն իւրեն բնական եռանդուն լեզուաւ մը Դպրոց. Տիկ. Ընկերութեան շնորհակալութիւն յայտնելէն յետոյ սա նշանաւոր խօսքն ըսաւ շեշտելով. «Այր մարդոցմէ աւելի կը մտածէ, այր մարդոցմէ աւելի կը գործէ Դպրոց. Տիկ. Ընկերութիւնը. գի այրերը որ այնչափ ժամանակէ ի վեր կը խօրհին, կը խորհրդակցին, տակաւին վարժապետ չհասուցին ազգին, իսկ Դպրոցասէր Տիկնայք լռութեամբ գործեցին ու վարժուհիներ պատրաստեցին։ Ուրեմն արդար է, ճիշդ է ըսել թէ Տիկնայք նոյնչափ, մանաւանդ աւելին կարող են ընել քան զայրս»։ Այս խօսքերէն վերջ աշակերտուհեաց դառնալով «Օրհնեալ եղիք դուք, օրհնեցէք ձեր բարերարուհիները և հաստատ ու հաւատարիմ մնալով ձեր խոստման վրայ, դուք ալ ձեր առած լուսով լուսաւորեցէք ձեր հայրենակիցներն ի գաւառս»։ Գեր. Միքեան Հօր այս խօսքերը բուռն և երկարատեւ ծափահարութեամբ ծածկուեցան. Միքեան Հայրը սրտէն ըսաւ այս ճշմարտութիւններն և չհետովի սրտերուն զարկաւ։ Երբեք այրերը այս մասին այսչափ համարձակ չեն խօսած։

Բարեբաղդաբար կեդր. վարժարանը որ մօտ օրերս հաստատուեցաւ, կուգայ մեզ վկայել թէ ազգը ի վաղուց մտաբերած է ազգին վարժապետ և ուսուցիչ հասցնելու ամենակարեւոր պէտքը։

Գեր. Միքեան Հօրէն վերջը Գեր. Մանկունի Վահրամ Սրբազան, յուզեալ դէմքով բայց կորովի և անվեհեր ձայնիւ մը երանի կուտար մեզ Տաճկաստանի Հայոցս որ շնորհիւ Օգոստ. Սուլթան Համիտ Կայսեր վեհանձն և լուսամիտ կառավարութեան, մեք ամենքս ալ կը վայելեմք արտօնութիւններ, որով անխափան կը մշակեմք մեր ազգային լեզուն, անկասկած կը խնամենք ու կը կրթենք մեր զաւակներն ըստ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պահանջից և սկզբանց։ Նրանի՜ կուտայր մեզ ու կ'օրհնէր օսմանեան պետութիւնը, մինչդեռ դրացի պետութեան մը մէջ մեր եղբայրները զուրկ են այս ազգային կենսական պայմաններէ. նոցա ցաւալի վիճակը գրգիռ պէտք է ըլլայ մեզ ի յառաջադիմութիւն դիմելու. նոցա կորուստը մենք լեցնելու ենք, և մեր բաղդաւոր վիճակէն օգուտ քաղելով միշտ օրհնելու ենք մեր վեհանձն օսմ. հզօր պետութիւնը։ Ցետոյ Ընկերութեան ուղղելով իւր խօսքերը շնորհակալութիւն յայտնեց նոցա փութաջան ու համեստափայլ անդամոց որ անդուլ ջանիւք կ'աշխատին կրթութեան վերկայութեան գործոյն ու կ'ապացուցանեն արդեամբք իսկ թէ Տիկնայք որչա՜փ կարող են օգտակար լինիլ ազգիս մտաւորական ու բարոյական շինութեան։ Խոստ մեծ ազդուութիւն ըրաւ Գեր. Մանկունի Վահրամ Եպիսկոպոսի խրատալից ատենախօսութիւնն որոյ ոչ միայն խօսելու ոճին այլ նաեւ խօսելու եղանակին մէջ իսկ կը նշմարուէր խորին ճշմարտութեան դրոշմը։ Ունկնդիրք յուզեալ սրտիւ և եռանդալից ծափահարութեամբ պատասխանեցին։

Ցետոյ Գեր. Սրբազան Մանկունի եպիսկոպոսին, խօսեցաւ Արժ. Եղիշէ վարդապետ Այվազեան որ ընդհանրապէս կրթական հանդէսներու մէջ իւր հրահանգիչ և ազգասէր խօսքերով ունկնդիրն ոգեւորելու սովորութիւն ունի, և զգացուց որ անհատական ոյժերը բաւական չեն ազգ մը շինելու։ Ընկերութիւններն են որ կարող են մեծ գործեր արտադրել. ընկերութիւններն են որ մտքերն ու սրտերն կը փրկեն։ Դպրոց. Տիկնանց ընկերութիւնը ազգին փրկիչներէն մին է, քաջալերենք զնա, օգնենք բարոյապէս ու նիւթապէս, սատար լինինք նորա անդուլ ջանից և յաջողութեանց, արժանի է նա մեր ամենուս սիրոյն, համակրութեան և աշխատակցութեան։ Նա կ'իրթ մայրեր կը պատրաստէ. մայրութիւն պատրաստելը, ազգ պատրաստել ըսել է։ Նմանապէս Գեր. Եղիշէ վարդապետին այս խօսքերն համակրական ցոյցերով ու ծափահարութեամբք ընդունուեցան հանդիսականաց կողմէն։

Այսպէս այս հանդէսն մէջ երբ ատենաբանից կողմէն շնորհակալութիւն, երախտագիտութիւն, քաջալերութիւն, խրախոյս և օրհնութիւններ կը լսուէին, բոլոր սրտերն մի եւ նոյն զգացմունքով համակրուած բի՛ւր երանիներ կը կարդային այն փեսի ու բարերար մեծին Տիկնոջ Նալը Վահանի որ պարագլուխ հանդիսանալով խումբ մը ազնուահոգի տիկնանց, հաւաքած ու գործադրած է իգական սեռին կրթութեան ձեռնարկը և որոյ արժանաւոր, օրինեալ և համեստ դուստրն, ուրիշ արժանաւոր ընկերուհիներով, ոսխուած է յաւերժացունել սիսեալ մեծ գործն։

Ցետ ամեն ատենախօսից, Վսեմ. Տիկին Սրբուհի Տիւսաբ բաշա, Ատենապետ Տիկնանց ընկերութեան Ընդհ. ժողովոյ, մատենալով Գեր. Վահրամ Եպիսկոպոսին և միւս հոգեւոր. կանաց, յանուն Ընկերութեան խորին շնորհակալութիւն յայտնեց նոցա քաջալերիչ խօսքերուն համար զորս Տիկնանց Ընկերութիւնը ոչ միայն ձեռամբ այլ նաեւ սրտիւ կը ծափահարէ. նմանապէս բոլոր ընկերութեան ազնիւ անդամոց սատանձին սատանձին հանդիսականաց շնորհակալութիւն մատուցին իրենց համակրութեան սրտագին ցոյցերուն համար զորս կը նկատեն իբր ապացոյց յարատեւ նպաստի և քաջալերութեան։

Ի վերջ բանից պէտք է ըսել թէ հանդիսին մխիթարական կէտերէն մին սա պարագայն է որ աշակերտուհեաց մեծագոյն մասը գաւառացի լինելով, կոշտ և անկիրթ կուգան իրենց հայրենիքէն, Տիկնանց Ընկերութեան խնամօք միտքի և սրտի խաւարը կը թօթափեն և կրթութիւն ու դաստիարակութիւն կ'ընդունին և կը տանին սփռել ի հայրենիս. Արդէն Ընկերութիւնը հանած է վկայեալ քանի մը քաջ վարժուհիներ, որոց խնամոց յանձնեալ վարժարանները երախտագիտական նամակներ կ'ուղղեն առ Ընկերութիւն, օրհնելով նոցա արդիւնաւէտ ջանքերն և մաղթելով յաւերժ յաջողութիւն։

Վերջին զխտողութիւն մ'եւս. հանդիսին ճիշդ փակման ժամանակ հասաւ Գեր. Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս Նարպէյ որ մասնաւորապէս հրաւիրուած էր։ Շնորհակալութիւն մ'ալ արժան է յայտնել սրահին զարդարման փոյթեռանդն յօժարութեամբ օժանդակող Խաչատուր էֆէնտի Թաշճեանի։

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ ՄԸ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի

ՏԷՐ ՍԱՀԱԿ ՔԱՀԱՆԱՅ ՏԷՐ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

ԽԱՐԲԵՐԴ, օգոստ. 27

Ամսոյս սկիզբները այսր ժամանելով Արժ. Տ. Սահակ քահանայ Տ. Սարգսեան, Տեղապահ Հօր տունն իջաւ, և կեցաւ հոն մինչև գնալ յիւր պաշտօնատեղին՝ Դաղմոյ վանքը։

Աւելորդ ինչպէս գրած էր, շատ են Տ. Հօր ի Խարբերդ կատարելիք գործերը, Դաղմոյ վանքին մէջ [illegible], վարժարանաց (նմէկան) և միւս երեք վանքերուն վրայ [illegible]. պատրիարքական կոնդակին մէջ ևս Տ. Սահակ քահանայի գործերը նշանակուած էին։

Մինչ արդէն կը պ. կսի կամ արեւին տակ դժբաղդութիւնք Խարբերդցւոյն միաբանութեան, երեւ չվալի ունե՛ ոյ բարձրաստիճան եկեղեցականին, որ բազմահաց գաւառին բաղում այնչափ ազգային գործերը վարելու կարողութեամբ հետ կրթականը, վանքականը և հօվուականը միասին ստանձնել, մեջ արդիւնաւորելու հմուտ և փորձ գլուխն ունենայ, Հայր Սահակի նման քահանայ մը զարմէ լսած ենք թէ Պոլսեցի քահանայից իսկ պատուականագոյն դասին մէջ աւագ տեղ մի ունի, մեծ յոյս կ'ունենանք, թէ պիտի կրնայ յաւակնութեամբ օգտակար ըլլալ մեկէ աւելի և մին քան, վիճակին ծանր և փափուկ պաշտօնանցը առաջ. Այս յուսով գոհ այժմ՝ ալ թող խարբերդցիին համար մխիթարութիւն համարուի չփնտռելն զայն գաւառնոյն զբաղմունք, կրնայ այսպիսի՜նք Պոլսէն մեզ պիտի ղրկուին, կրնայ ըլլալ մի գաւառին մէջ գործել չսիրեն, կրնայ ըլլալ միւս կողմէն տեղացիք դրսեցի եկեղեցականին ծանրութիւնը չքաշեն, ամենէ վերջ կրնայ ըլլալ որ գաւառին մէջ գործելու համանդոյն ալ գայ, կենայ և քանի մ'ամիս վերջ լքեալ, յուսահատ եկ ծ տեղն երթայ։ Քաղաքի հասարակութեան կողմէ 60-70 ստորագրութեամբ հետեւեալ գիրը մատուցանեցաւ Արժ. Տ. Սահակ Հօր։

Պատուական Հայր,

Ձեր արժանապատուութեանը որ եկած է յատուկ գաւառիս ազգային գործերը, վանաց գործերը և կրթարանական անդոյ վիճակին մէջ՝ վարժարանաց հաստատման և այլ այսպիսի կենսական աշխատութեանց ու աշխատողի օրինակ ու առաջնորդ ըլլալու, դէպ յայդ պաշտօն որ յանձին կայ մանաւանդ հիմոտ և պատուական եկեղեցականին, բուռն համակրանաց հետ հասարակութիւնը կը յայտնէ նաեւ իւր կատարեալ վստահութիւնը։

Գործակից Ձեզ կ'ունենանք անշուշտ Տեղապահ Հայր սուրբը գործոն աշխատութեամբ, որով դիւրին կը լինի Ձեզ շուտով ձեռնամուխ ըլլալ գործի և չտալ տեղի, որ կորսուած ընդունայն ժամանակայ հետեւէ աւելին կորսուին։

Փափաքող ենք այսպէս տեսնել ազգային գործոց մէջ օրինաւորութիւն և գոհացուցիչ ընթացք. զայս կը պահանջենք իրաւունքով, որ Ազգ. Սահմանադրութիւն տուած է ժողովուրդին ձեռքը կարեւոր պարտքի մը փոխարէն։

Փափաքող ենք տեսնել վանօրայք ի պայծառ բարեշինութեան և հասոյթք ի կանոնաւոր մատակարարութեան վստահելի ձեռքերով։

Փափաք և համեստ իրաւունք մը յիրար միացուցած կը խնդրենք ի մասնաւորի մեր և մեր զաւակաց հայրն ըլլալ։

Երբ տեսնենք ջանքեր, որ նպատակ բացայայտ ունին այս վիճակ ի լաւն փոխելով մեր զաւակներուն ապառնարանները պատրաստելու, ժողովուրդ ընդ Ձեզ է, Հայր, Ձեր արժանապատուութեան ալ բաղդաւորը կը լինի։ Ցարգանօք մնացելով ի համբոյր Ս. աջոյդ, մնամք եւն. եւն.

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԻՑ ԶՈՒՐԿ ԱԶԳԵՐԸ

Ճիշդ է ասված որ աշխարհիս երեսին, բնութեան մէջ չկայ երեւոյթ առանց պատճառի։

Ամեն տեղ հրէաներին ճանաչում են ընդունակ, նոյն իսկ տաղանդաւոր ազգութիւն, բայց ոչ մի տեղ նրանց չեն սիրում։ Կարելի՞ է, միթէ, որ այդ տեսակ տխուր երեւոյթ չունենայ իր պատճառները։ Պատճառ կայ և նա շատ պարզ է. հրէան չէ սիրում աշխատել, այլ սիրում է հարստանալ գողութեան, խաբեբայութեան, հարստահարութեան միջոցով։

Մենք բոլորս գիտենք որ օտար ազգերը ընդհանրապէս չեն սիրում հայերին։ Միթէ կարո՞ղ է լինել որ այդ տեսակ հակակրութիւն չունենայ իր պատճառները։ Ոչինչ չկայ առանց պատճառի. ուշադրութեամբ որոնենք դէպի հայերը օտարների կողմից ցոյց տուած հակակրութեան պատճառները և մենք կը համոզվենք որ մասամբ հիմք կայ այդ հակակրութեան համար։

Ամեն ազգի մէջ, ի հարկէ, կան ազնիւ և անազնիւ մարդիկ, բայց դէպի մի ազգ համակրութիւն կամ հակակրութիւն ունենալու համար պէտք է աչքի առաջ ունենալ այդ ազգի մեծամասնութիւնը։ Իսկ ձեռքը խղճի վրայ դրած, չենք կարող չխոստովանվել որ հայերի մեծամասնութիւնը շատ էլ համակրելի չէ, որովհետեւ պատկանում է այն տեսակ ազգերի թւին, որոնք զուրկ են թէ անհատական և թէ հասարակական բարոյական կրթութիւնից։

Եթէ ուզենանք անկեղծ լինել, պէտք է խոստովանվենք որ հայերի մեծամասնութեանը յատուկ է անազնուութիւնը։ Վերցրէք հայ ծառայ կամ աղախին, նոյն իսկ գիւղական դասակարգից, որտեղ ըստ երեւոյթին նահապետական բարոյականութիւնը, մաքուր բարք ու վարքը աւելի պէտք է տիրապետեն,— և քիչ չէ պատահում որ վերջը համոզվէք թէ այդ ծառան կամ աղախինը արդէն ապականված են բարոյապէս։

Բոլոր օտարների բերանից, որոնք առիթ են ունեցել հայ ծառայ կամ աղախին ունենալու, կը լսէք հետեւեալ կարճ դատավճիռը. հայ ծառան և աղախինը գողեր են։ (*)

Վարձեցէք ձեր գործի համար հայ գործակատար, և նա մեծ մասամբ իր պարտաւորութիւնը կը համարի գողանալ իր տիրոջից, կողոպտել նրան, վերջը դուցէ և կը քանդի նրան։ Դա ընդհանուր գանգատ է, որ լսվում է թէ կեանքի և թէ մամուլի մէջ։ Մի այլ ընդհանուր գանգատն այն է որ հայ վաճառականը միշտ աւելի թանդ է ծախում ամեն տեսակ ապրանք, քան թէ օտարականը, և միեւնոյն ժամանակ աւելի վատ ապրանք է տալիս ձեզ, քան թէ օտար վաճառականը, մի խօսքով խաբում է։ Այո՛, ընդհանուր գանգատն է թէ հայի առեւտուրը հիմնըված է խաբեբայութեան վրայ և հայը [illegible] խօսքը ուրիշ կերպ չէ հասկանում։

Նոյնպէս ամեն տեղից գանգատ է լսվում, որ և ապացուցվում է ճիշդ փաստերով, որ հայը անասելի տոկոսներ է վերցնում գումարներ փոխ տալով, որ հայը վաշխառու է, որ հայը հարստահարում է անխտիր կերպով թէ իր ցեղակիցներին և թէ օտարազգիներին, մանաւանդ իր ձեռքն ընկած միամիտ գիւղացիներին։

Ասենք թէ այդ բոլոր գանգատներն ու մեղադրանքներն անճիշդ ու անհիմն բանսարկութիւններ են, բայց նայենք համարձակ կերպով, առանց նախապաշարման մերկ իրականութեան երեսին։

Նայենք թէ ովքեր են մեր ազգի մէջ ամենապատուաւոր, ամենապատուաւոր անձինք, քննենք թէ ինչպէս են հասել նրանք իրանց ունեւոր դրութեանը, մեր հասարակութեան մէջ իրանց առաջնակարգ նախանձելի դրութեանը, որի պատճառով և փայլում են մեզ մօտ յարգ և պատիւ։ Ցիշենք թէ ինչպէս են հարստացել մեզ մօտ մեր ամենայայտնի մարդիկ, մեր հասարակութեան ամենաաչքի ընկնող, յարգված անդամներ, որոնց սերունդը և կազմում է մեր մէջ մեր այդպէս անուանված ինտելիգենցիան, այն ինտելիգենցիան, որի վրայ մեր կողմից դրված են մեր բոլոր յոյսերը մեր հասարակութեան բարոյական վերածնութեան համար։

Ահա քաղաքի փողոցով անցնում է մի գեղեցիկ, շնորհալի հարուստ հայ աղջիկ, ամենքից յարգված, որ բոլոր փեսացուներին երեւում է մի համեղ պատառ,— այդ հարուստ, կրթված աղջիկը իր կրթութիւնը ստացել է հօր փողերով և հօր խնամքով։ Բայց ո՞վ է նրա հայրը,— նա հարստացել է իր խանութը կրակ տալով և այրելով այն տունն էլ, որտեղ գտնվում էր խանութը։

Ահա սեփական չքեղ կառքի մէջ անցնում է մի բարձր ուսում ստացած երիտասարդ, ինքն և իր կինը վերջին մօդայով հագնված։ Ո՞վ է դա.— դա գողութիւններով, բացարձակ աւազակութեամբ և հարստահարութեամբ հարստացած հօր որդի է։ Եւ այդ փողով նա ստացել է իր կրթութիւնը։

Ահա մի այլ կրթված երիտասարդ. նրա ծնողները հարստացել են քանդելով իրանց ազգականներին և նրանց կարողութիւնը իրանց սեփականացնելով։

Տեսէք սիրուն մանուկների մի խումբ որոնք փողոցում անցնելիս կոկիկ կերպով հագնված իրանց դաստիարակչուհու հետ ֆրանսերէն են խօսում։ Նրանց հայրը քիչ է մնում արեւտօկբատ է համարվում մեզանում։ Բայց ո՞վ է նա. նա հարստացել է սուտ թղթադրամ շինելով։

Ահա մի մարդ որ հարուստ է և յարգված է ամենքից. նա սկսել է իր ասպարէզը գործակատարութիւնից, կողոպտելով իր տիրոջը։

Ահա մի երիտասարդ, որ իր ուսումը ստացել է մի երջանկայիշատակ կտակողի հաշւով. Բայց ո՞վ էր այդ երջանկայիշատակը. մի մարդ որ հարստացել է (կառավարական) ծառայութեան մէջ կաշառակերութեամբ և գողութեամբ։

Այս են մեր հասարակութեան ամենապատուաւոր անդամները և նրանց սերունդը, այս են մեր հասարակութեան մէջ դիրք ունեցող ունեւոր անձինք և նրանց որդիք, որոնք և կազմում են մեզ մօտ մեր բոլոր հասարակական գործերին ուղղութիւն տուող, հասարակական կարծիքը ղեկավարող ինտելիգենցիան։

Արդեօք փոքր ի շատէ հիմք, պատճառ կա՞յ որ օտարները շատ էլ համակրութեամբ և սիրով չեն վերաբերվում դէպի հայերը։

Եւ արդեօք մեզ համար էլ շատ մեծ խեր կա՞յ այդպիսի ինտելիգենցիայից, որ առաջին սերունդ է հարստացած թուղթ խաղացողների, գողերի, վաշխառուների, սուտ թղթադրամ շինողների, խանութներ կրակ գցողների, կաշառակերների, խաբեբաների և հարստահարողների։

Բարոյական զգացմունքից զուրկ ազգերը չեն կարող համակրութիւն վայելել օտարներից։ Հաւատացէք որ պատճառ կայ երբ օտարազգիները չեն սիրում այնպիսի ազգերին, ինչպէս հրէաներն են, կամ հայերը։

Եւ մենք այն ասոիճանի միամիտ ենք որ այդ տեսակ ինտելիգենցիայից մենք պահանջում ենք հասարակական արժանաւորութիւններ, հասարակական ինքնաճանաչութիւն, ազգասիրութիւն, հասարակութեան գործերի բարոյական ղեկավարութիւն, դէպի հասարակական շահերը անձնանուիրութիւն, անձնազոհութիւն . . .։

ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

(Մշակ)

(*) Այս մասին չափազանցութիւն կայ. հայ բեռնակիրք, օրինակի համար, հաւատարմութեան տիպարներ են, նոյն իսկ յաչս օտարաց։ Ծ. Աւ-ևչ-ի

ՇԱՀԱՒՈՐ ԱԶԳ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Յառաջիկայ 1886 ըստ Եւր. հոկ. տ. 1ին այսինքն սեպտ. 20ին, սոյն վիճակահանութեան 100 երորդը տեղի պիտի ունենայ Արքունի Փօղերանոցին մէջ, և 500 թիւեր պիտի շահին։ Առաջին պարգեւն է՝

300,000 և երկրորդը 25,000 Ֆր.

Ասոնցմէ զատ 48 թիւեր ևս այլ և այլ մեծ պարգեւներ՝ իսկ մնացեալ 450 թիւերը 400 ական ֆրնք. պիտի շահին։

Վերոյիշեալ գումարները կարելի է շահիլ մ-ծ-ն 7 ½ ղաշեկան վճարելով, բաւ է որ բաղդն օգնէ։

Շահելի գումարին ամբողջն ստանալու համար խրաքանչիւր տոմսի վճարելու է 7 ոսկի, կէսն ստանալու համար 5՝ և մէկ չորրորդն 3 ղաշեկան։ Կան նաեւ 25 հատը մէկտեղ, միայն մէկ ՉՈՐՐՈՐԴԸ շահելու իրաւունք ունեցող յաղթատոմսեր՝ զորս ունեցողը 25 հատ զատ զատ թիւերու տէր կը համարուի։

Գաւառներէն հնչուն դրամի տեղ փուլ ալ կ'ընդունուի։ Այժմէն դիմել առ

ՄԱՐԳԱՐ Յ. ԳՈՒԼԱԳՄԸՋԵԱՆ

Ղալաթիա, Կամուրջի գլուխ, Թիւ 33

ԱԶԴ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ սեպտ. 30ին հինգշաբթի օր տեղի պիտի ունենայ Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթղթոց վիճակահանութիւնը։

500 թիւեր պիտի շահին հետեւեալ կերպիւ.

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆ	300,000 Փրանք
1 Բաժին	25,000 »
2 »	10,000 »
6 »	2,000 »
12 »	1,250 »
28 »	1,000 »
450 »	400 »

Դրամատունս կը վաճառէ բուն արժէթղթեր Պօրսայի գնով ինչպէս և բաժնեներ որք իրաւունք ունին շահուց մէկ հինգերորդին հետեւեալ կերպիւ.

100 Թիւ	150 ղրուշի
50 »	75 »
25 »	57½ »
10 »	15 »
5 »	7½ »

Շահուց ամբողջութեան իրաւունք ունեցող մէկ տոմսին գինն է 7 ½, կէսինը 5 եւ քառորդինը 3։

Այն անձինք որ կ'ուզեն այս տոմսերէն գնել՝ իրենց բաղդը փորձելու համար, պարտին ժամանակին դիմել գրասենեակս։ Գաւառներէն եկած պատուէրներուն հետ պէտք է ղրկել նաեւ փոխարժէքը դրամով, ռանքառամով, [illegible], չէքով, նամակադրոշմով եւն.

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՈՅ

Ղալաթիա, Գիմխոն խան Թիւ, 28

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Օ ՖԱՊՐԻՔ ՌԷԻՒՆԻ

350—ԲԵՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—350

Պ. Մ-րչէ +-լ (Ն-ւ-ն -- Շ-վ-էլ)

Մէ--լ Գ-րծ-ր-ն-- ժծ փ-ծ-----ծ-ե---- սեղարք, հաւատարիմ իրենց սկզբան որ է իրենց ապրանաց մթերքը վերանորոգել ամեն եղանակին, որոշած են ծանր զոհողութիւններ ընել, կազմակերպելով ---- վ---- մը, գնորդաց համար յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։ Ուստի վստահ են ամեն թէ ոք պիտի փութայ առիթէն օգուտ քաղելով [illegible] գներով գնումներ ընել, ինչպէս արդէն կարելի է մօտէն հաստատել։

Աւասիկ ի վաճառ հանուած ապրանքները.

Ամեն տեսակ Բրդեղէնք, Մետաքսեղէնք, Թաւիշք, կարասեաց համար Բանուածք, Մուսամբոլ, վարագուրաց համար ժանեակք, Շալիկք, Ճերմակեղէնք, Գուլպայք և Կօշիկք, բրդեղէն Բաճկոնակք, Հովանոցք, Ձեռնոցք, Թաշկինակք, Փողպատք և հազար ուրիշ նիւթեր Արանց, Կանանց եւ Տղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Կարժէ «Ա--Բ-»Նէբ բ--ր-ծ-ն ժ-----ը-ը ---- 45 ղրշէն 35 ի իջած։

Զ--- Բ-բ- Բ-ն---ծ- կրկին լ-ն--լ՝ 6 ղրուշէն 3 ¾ ի։

Մէ---- Ս---ն՝ 5 ½ ղրշէն 3 ¾ ի։

Ա-կ--- կ---՝ (լայն 150 սմ.) 6ը 4 ի։

Կ-ն---+ ծէրմ-կէ-էն կէս գնով։

Ֆ--էլ-յ- բ-ծ---+ արանց համար մկսեալ 7 ղրշէն։

Բ--է- շ---+, 15 ղրշնոցէն։

Ժէր-էյ ------, 25 ղրշի։

Ա-էբ--- կ--- 24 եարտանոց թօփն 30 ղրշէն սկսեալ։

«Փ---էլ» հ-յմ-հ-ր+, 2 ղրշէն սկսեալ։

Հ----- բ-կէր, Ժ-----ն+, Ժ-ն-+։

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ. ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Վաճառումն սկսած է օգոստոս 2 երկուշաբթի օրէն։

15—15

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ թահնիյէ խարէսի իչին օթուզ պին քիլէ պուղտայ միւպայեա օլունաճաղընտան վէ էօնիւմիւզտէքի չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, մէզքիւր էլ մրզտար պուղտայըն իթասընա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

7 Էյլուլ 1886

2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 11,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերյիշեալ երեք Ընկերութեանց:*

ՖՐԱՆՔՕ–ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊՈՒՏԱՓԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստ	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօժէն Բարաքոր
» Լիազոր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եագըճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ:

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նախրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար. ուստի արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր առաւելութիւններուն որ մէն մի տարի Պուտաբէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ:

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն:

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին:

Օրինակ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց Եւլն. Եւլն:

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպայի մեծ դրամատուններէն:

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն: –Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6: 507

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէյլէրպէյ փողոց, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղէ երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ

ԲԷԴՐՈԼՎ, ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Քրիսթոֆլէ ոսկերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ԱՐԾԷ ՊՂԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք Հրշէջ դիւրատար մեքենայներ	Ոռոգութեան Գործիներ Աւազանի շատրուաններ

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻԹՔ

Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ — Սառուցամաններ Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ Գինւոյ մամուլներ	Տուշ — Լոգարան Լուացօ Ծորակներ — Խցադիր մեքենայ

32, Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց:
Ժ. ՆԻԵՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն:

ՀԱՆՔԱՅՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES. — *Այս շաքարները Վիշիի մէջ պատրաստուած են Ջերմուկներէն ելած աղով, ախորժահամ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսութեան դէմ:*

SELS de VICHY pour BAINS. — *Այն անձանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթալ:*

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն դեղերու և շիշերուն վրայ պահանջել ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ *դրոշմը: Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով:*

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլէ և Արեւելից մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արաբիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քարթէճեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայբրեան	2000	Լիբեան	800
Տուրոյ	700	Օփորթոյ	700
Էճիփշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Խէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.
Նաւատարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ
512

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամէն տասն օրը անգամ մը կը բանին Լիվըրբուլէ և Մէջերկրականի մէջ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունին Նիւ Եորքի, Պօսդոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչեսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար:

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի:

Ամէն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայ մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ:

Աֆրիքօ շոգենաւը, նաւապետ Հէօլդերն, մայրաքաղաքս հասաւ ընդ հ. վաճառքով:

Գործակալք ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ
Թիւ 1 Խիւքիւք Հանի
փողոց խան Ղալաթիա
511

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլէ և Մէջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քանոբուս	4200	Օֆիրա	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեբթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Պերու	3000
Թիպա	3250	Լոգիոս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինտոս	800
Մարիոթիս	3250	Սեթիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 — 31, Ճէյմս Սդրիթ, Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՑՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Սեւ ծովու մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Աէօտան որ սեպտեմբեր 22ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 29ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի:

Ուղղակի և արագ առաքումներ

Նաւուղիքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԸ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17–18 Քիւչիւք Միլլէթ
514 — Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Հալ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարդէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէլըր	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիպսօ	2,500	Օտրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրաթօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,090
Ֆիտօ	1,700	Ռոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտնօ	2,200	Սորենտօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւնօ	2,300	Քասանտօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Լէանտօ	1600
Քովնօ	2,200	Զէմբրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Օթէլլօ շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին և Հոկտ. 1 ին աստ կ'սպասուի:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ
514 — խան Ղալաթիա

ՓԱՓԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլէ, Մէջերկրականի և Սեւ ծովու մէջ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ալպ Նօֆիա	3,000	Պըզը
Սմարնա	2,500	Բոնձիլ
Ալբանիա	2,500	Քրուիքշանկ
Լագոնիա	2,500	Ռէյկը
Մասսեդոնիա	2,500	Մորբ
Բուլկարիա	2,800	Ֆոթերկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ՌՕԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
513 — Գործակալք

ՏԱՍՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սենեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻԼԱԳՈՎԻՉ

Ի Սպալիթ (Դալմաթիա)

Կեդրոնատեղի ի Կալաթա, Մում-Հանէ Լոյտ խան, 2:

ԱՅԵՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՆ

Արեան անմաքրութիւնը յառաջ կը բերէ կազմութեան մէջ ուժի և առոյգ վիճակի նուազումն, որ կը պատճառէ խոյլ և բազմատեսակ խուլական հիւանդութիւնք, մորթի փշտուկը, չարաւալից պալարներ, ուռոյցք, վէրք, գոնջութիւն, օձիկ, ոսկորի հիւանդութիւնք, հոդախտ (եէլ) և ջղացաւ:

Արեան մէջ խոյլի հակամիտութիւնը ընդհանրապէս ուրիշ շատ հիւանդութիւններ ալ կը պատճառէ, ինչպէս ստամոքսի, երիկամանց և լեարդի տկարութիւնք, դալուկ, անմարսողութիւն, թանչք, մերամաղձոտութիւն, սրտի հիւանդութիւնք. ընդհանուր անզօրութիւն և շատ անթիւ թոքային ախտք:

Աչաց և ականջի վէրք և այլ նման հիւանդութիւնք ընդհանրապէս խոյլային ապականութեան հետեւանքն են:

Կանանց տկարութիւնք ընդհանրապէս ապացոյց են թէ կազմութեան մէջ հիւանդոտ վիճակ մը և խոյլային տրամադրութիւն կայ: Նաեւ գաղղիական ախտն արեան թունաւորման ամենէն սոսկալի տեսակն է և ամենէն վտանգաւոր աղբիւր խոյլային հիւանդութեանց ծագման պատճառ:

Արդ՝ արեան ամէն տեսակ անմաքրութեանց և խոյլային հիւանդութեանց համար Այերի պատեալ Սարսափարիլլայի բաղադրութիւնը գիտցուած դարմաններուն մէջ ամենէն զօրեղն և լաւագոյն դեղն է, ինչպէս բազմաթիւ փորձերով հաստատուած է:

Կը ծախուի դեղավաճառաց քով: Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա Բերշէմպէ բազար Եէնի ճամիի դրան կից Ս. Մ. Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը:

ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՐՄԱԼ

Հ. ԷՄԻՐՁԷԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏԻ ԹԻՒՐՊԷԻ ԴԷՄ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ սոյն դեղարանն, որ արդէն ծանօթ է երկու տարիէ ի վեր և դիմողներն չափազանց գոհ մնացած են, առաւել գոհացուցիչ դիրքի մէջ է այսօր ամէն նկատմամբ:

Տօքթօր Նազարէթեան իւր ուսումն Գաղղիոյ մէջ առնելէ և երկար տարիներ հիւանդանոցաց մէջ աշխատելէ յետոյ Պոլիս վերադարձած ըլլալով, սոյն դեղարանի մէջ ամէն երկուշաբթի և հինգշաբթի ժամը 5—8 հիւանդ պիտի ընդունի. շաբաթ օրերը ձրիաբար պիտի ընդունի կարօտներն:

Աւելորդ կը համարինք Տօքթօրի արժանեաց մասին գովեստ շռայլել. Իւր երկարամեայ փորձառութիւնքն կրնան վստահեցնել հասարակութիւնը:

Ատամնաբոյժ Տօքթօր Ժօզէֆ Նալթեան եւս ամէն օր մինչեւ կէսօր ակռայի վերաբերեալ հիւանդութիւններ պիտի դարմանէ:

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Սեպտեմբեր 1 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ Սեպտեմբեր 30

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ր. — Թ.

»12 — Ենիմ. Մեզ. Պեօյիւք. Թար. Ենիկ. (Ենիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 34
»12 35 Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Արնաւուտգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
»1 — Ր. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքեօյ (Ենիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
»1 50 Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 19
»2 15 Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թար. Ենիկ. (Ենիկ. պիտի հաղորդակցի) 32
2 50 Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Արնվ. պիտի հաղորդակցի) 34
»3 15 Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Քիրէճ. Թար. Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 28
4 15 Ա. Գավաք Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 33
5 30 Ենի. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիկ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 23
6 15 Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշպ. Ենիկ. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 1
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թարապ. Ենիկ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Սթէնիա պիտի հանդիպի) 32
10 — Մեզարբ. Պեօյ. Թարապ. Ենիկ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Արնաւուտգիւղէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

»12 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 21
»12 40 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 1
»1 10 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
»1 50 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 4
»2 25 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 25
»3 15 Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 4
»4 15 Պէպէք Արնավ. Գուրո. Օրթ. Պէշիք. Գապաթաշ 25
9 40 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 33
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25
11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

»11 45 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 19
»12 10 Պէյգօզ Բաշպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
»12 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. 28
»1 30 Պեօյ. Թար. Պէյգ. Բաշպ. Ր. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. 20
»1 45 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք. 23
2 45 Մեզ. Պեօյ. Թար. Պէյգ. Բաշպ. Ր. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 21
4 10 Գանտ. Վանիք. Չէնկ Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. 20
4 15 Պէյգ. Բաշպ. Ր. Բ. մահ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 18
8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 21
9 25 Պէյգօզէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուր.) 19
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»1 — Պէշիք. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիկ. Թար. Պեօյիւքտ. Մեզ. Ենիմ. 21
»1 45 Պէշիք, Օրթ. Արնավ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Սթէն. Ենիկ. Թար. Պեօյ. Մեզար. Ենիմ. 28
2 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիկ. Բաշպ. Պէյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 1
»2 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. Ր. և Ա. Գավաք 33
3 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիկ. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 23
5 15 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիկ. Պէյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավաքներ 32
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիկ. Թարպ. Պեօյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիկ. Թարպ. Պեօյ. Մեզար. 28
10 — Ենիկ. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 18
10 30 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիքեօյ, Թարապիա, Պեօյի. Մեզար. Ենիմ. 34
11 10 Ենիկ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարբ. Ենիմ. 32
11 40 Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիկ. 25

Կամուրջէն Արնաւուտգիւղ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»1 15 Ուղղակի Արնավուտ. (բացի ուրբաթէ) 4
»1 50 Ուղղակի Պէպէք 25
»2 40 Ուղղակի Պէպէք 4
»3 40 Ուղղակի Պէպէք 25
9 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 33
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 1
11 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճըքեօյ (ուրբաթ օրերը 11 15 անցած) 21
11 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. (բացի ուրբաթէ) 19
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

»12 40 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վան. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիկ. 19
»1 20 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Ա. Հիսար Գանլ. Բ. պահճէ Պէյգ. Ենիքեօյ. 34
»1 15 Ուղղակի Գանտիլլի 23
2 45 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշպ. Պէյգ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. մահ.) 18
3 35 Ուղղակի Գանտիլլի 20
8 — Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բ. պահճէ Պէյգօզ (ուրբաթ օրերը Մեզարբ. 19
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. մահ. Բաշպ. Պէյգ. Թար. Քիր. Մեզ. Գավ. 20
10 40 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ր. Բ. մահ. Բաշպ. Պէյգ. 23
11 40 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

Ամէն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4 30ին պիտի մեկնի Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մահ. Բաշ. Պէյգօզ Պեօյ. Մեզարպուրնու և անտի ժամ 10 30ին մեկնելով յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ:

Ուրբաթ իրիկուններ ժամ 11 15ին Ենիմահալլէէն շոգենաւ մը մեկնելով, Մեզարպ. Պեօյիւք. Թար. Ենիկ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաքեօյ և Պէշիքթաշ հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ:

Ուրբաթ իրիկուններ ժամ 10 45ին Մեզարպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պեօյիւք. Թար. Ենիկ. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ:

» Այս նշանները կրող շոգենաւք Սեպտ. 16էն քառորդ մը վերջը պիտի ելնեն:

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 45	— —	7 —
12 —	6 25	12 15	8 15
12 30	7 —	12 45	8 45
1 —	8 15 Պէշիք	1 15	9 10 Պէշիք
1 30	9 —	1 45	9 45
2 —	9 30	2 20	10 10 Պէշիք
2 30	9 45	2 50	10 35 Գզ.
3 —	10 5 Պէշիք	3 20	11 —
3 15 Ֆէրպօթ	10 45	4 5 Պէշիք	11 25
3 35	10 50 Գզ.	5 —	11 50
4 20	11 25	5 30	12 5
4 30 Ֆէրպօթ	11 40	6 5 Պէշիք.	12 5 Գզ*
4 50 Վոսփոր	12 5		
5 15 Պէշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 30	12 —	6 25 Պէշիք
12 —	7 —	12 25	7 —
12 30	8 10 Պէշիք	12 55	8 15
1 —	8 45	1 25	9 — Պէշիք
1 30	9 30	2 10	9 35
2 15	9 55 Պէշիք	2 55	10 — Պէշիք
3 —	10 25	3 30 Պէշիք	10 35
3 35	11 —	4 10	11 15
4 15 Պէշիք	11 35	5 —	11 50
5 —	12 5	5 40	12 5
5 45			

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (Կիրակի օրեր ժ. 11ին)
1 50 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 45 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 45ին):

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդը մշապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: